

TEK. DUNAPOSTA
TUDOSÍTÓ IRODA
BUDAPEST
Postafiók 151

ÚJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Ara 5 lej
Director-Eszer-
vezés: Dr. Mar-
ton Ernő, Admi-
nistrátor delegat si girant responsa-
bil-Feladás igazgató: Schwartz Endre
Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas
S. A. R. de Editura, Registrul publica-
tionalor p. r. No. 43. Doc. 889-
1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.
Szombat, augusztus 6.
1938-5698. Av 9.
XXI. évfolyam, 175. szám.

Taxa postala
p. r. No. 244718/923.
14. Telefon: 16 90. Műhelytel. 16 90.
Havonta 116, negye-
dve 600, egészve
Havonta 2,
negyedve 12, egészve
Hirdetések díjsszá-
ma: „US KELET” a
bónuszi díjsszá-
ma: Cikkeknek utár-
fizetés megjelölésével

No. 12.

écsi
mazá
rajevo

Freibur
ny meg
házassá
russal.
g jugsos
agyhaty

A repülőgép és a szudetanémetek

Tulajdonképpen mi köze van a repülőgépnek a kisebbségi kérdéshez? Erre a kérdésre aligha tudnánk felelni a kisebbségi szakértők. Pedig ugy látszik mégis szoros összefüggés van a két egymástól olyan távol eső fogalom között. Mert a német sajtó erősen fújja a kártét, hogy nem vezetett eredményre lord Runciman prágai akciója, hiszen a cseh repülőgépek egyre-másra német terület felé költöztek. Lehet, hogy némely cseh katonai repülőgép tényleg német terület felé tévedt, bár sokkal valószínűbb az, hogy ebből a határsértésből egyetlen szó sem igaz. Viszont, ha igaz is volna, ettől még a szudetanémetek egészen boldogok lehetnének a csehszlovák köztársaságban. De hogy a két kérdés között a német sajtó erőszakkal linkimot fabrikál, annak egészen más oka van. Németországban ugy látszik nincs inyere Runciman lord prágai missziója. Nincs inyere a kérdés rendezése, mert nem rendet, hanem rendtelenséget szeretne. Nem az a célja, hogy a kérdés nyugodtpontra jusson, hanem az, hogy a tüzesóva soha ki ne aludjon, s hogy ezen a kényes ponton állandóan nyugtalanosságban tartsa a világot. Ezt a szándékot azonban mégsem lehet ilyen öszintén és lepedentlenül feltárni, kell tehát valamilyen ürügy, annak alapján a kibontakozás előtt álló helyzetet fel lehessen borítani. Ürügyben pedig a német birodalom nagyon szegényes. Rendszerint egyetlen ürügye van, a zsidókérdés. Ezt a szudetanémet kérdést azonban mégsem lehet a zsidókra kényszeríteni. Nem zsidók, hiszen sem Henlein, sem Hodzsa nem zsidók, sőt még a fura nevet Prágába küldött angol lord is szintizsida árja. Hi vizont nem a zsidók az okai akkor a biciklis-ták — így volt ez 1918-ban. Azóta azonban sokat fejlődött a technika. Bicikli helyett repülőgép a divat. Ezért oka a szudetakérdés elmérgesedésének — a repülőgép.

Nyakkendő és fasizmus

Valamennyi világap teje van azzal a szenzációval, amivel a fasiszta államok legújabbban népeiket boldogítják. Olaszország most azt találta ki, hogy a nép jólétéhez nem hiányzik már semmi, csak az, hogy ledobja nyakkendő a jármot jelentő gallért és nyakkendőt. „Le a nyakkendővel” — kiáltják Róma, Nápoly és Firenze uccáin a boldogságtól megmámorosodott tömegek és ezt a csatakiáltást, amely nem kerül semmi pénzbe, nyomban átvette a rokon ideológiájú Németország, amely még mindig jobban jár, ha egy új jelszót ad az éhes tömegeknek, mintsem, ha vajjal kellene megtörnie a benémetet. És ime a csodálatos szellemi rokonság: három nap óta a budapesti sajtó is együtt fújja a nyakkendő ügyben a kórus! Rómával és Berlinnel, pillanatnyilag ugy látszik mind a három heyen meg van oldva minden probléma: le a zsidókkal és le a nyakkendővel.
Nem akarunk most olyan módra biológiai, pszichológiai, szociológiai, vagy esztétikai vitát indítani a gallér és a nyakkendő problémájáról. Nyilván inkább éghajlati és szociális kérdés ez, mintsem világnézeti. Ha azonban a fasiszta államok mégis világnézeti alakra akarják terelni a gallér és a nyakkendő problémáját, akkor képtelenek vagyunk egy rendkívül kínos leleplezéssel szolgálni. Nem a fasizmus találta ki ezt az új viseletet, ez a divat, sajnos, egyenesen zsidó nemzeti jellegű és már husz esztendő múltja van Palesztinában. Ha ugy tetszik világnézeti múltja. Az új ország pionirjai ugyanis, akik közepelméletből váltak munkásokká, külsőleg is szimbolizálni akarják a nagy változást, ami életükben végbement, amikor chalucokká lettek és ezért az első dolog, amit eldobtak — bocsanat érte Rómától, Berlinből és Budapestől — a nyakkendő volt. Még egy büszke chalucának is van arról, hogy a chaluc nem hord nyakkendőt és a nyakkendő, amit most Olaszország degradál, Palesztinában már régesrég olyan megvetett dolog, mint diplomáciai fogadóestélyeken az uszónadrág. Egymás között heringnek csufolják a chalucákat ezt a ruhadarabot, amit az épülő or-

Koncentrikus támadások Runciman lord missziója ellen

A csehszlovákiai kommunisták is támadják Runciman prágai küldetését. A német sajtó kirohanásai a prágai kormány ellen

Prága, augusztus 5. A német sajtó hevesen támadja a prágai kormányt a csehszlovák repülőgépek által elkövetett határsértés miatt. Az Angriff és a Völkischer Beobachter kapcsolatba hozza ezt az incidenst Runciman lord küldetésével. Azt írják a náci lapok, hogy provokációs célzata volt a határsértésnek, mely az angol lord Prágába való érkezése napján történt. A német lapok szerint Runciman békéltető küldetése nem járhat sikerrel, az ilyen határsértésekre pedig a németek maguk fognak felelni oly módon, ahogy kalóztámadásokra szoktak. Eisenlőhr prágai német nagykövete egyébként Krofta külügyminiszternél tiltakozott a határsértés miatt. A csehszlovák kormány erről a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki:
— A Kelet-Csehszlovákia lefolyt légi hadgyakorlatok alkalmával eltévedt és német terület felé került három csehszlovák katonai repülőgép. A német kormány tiltakozott emiatt, mire a külügyminisztérium sajnálkozását fejezte ki és közzétette a német követel, hogy a bűnös pilótákat büntetésben részesítik.
Runciman lord, aki tegnap délután a szudetanémet képviselők tisztelő látogatását fogadta, még nem kezdte meg érdembeli tárgyalásait sem a kormánnyal, sem a kisebbségekkel. Henlein sem találkozott még Runcimannal, akinek küldetése körül máris ellentétes megnyilatkozások hangzanak el csehszlovák és kisebbségi részről egyaránt.

A csehszlovák kommunista párt nyilatkozatot tett köze, amelyben határozottan állást foglalt Runciman megbízatása ellen. Hangsúlyozza, hogy a szóbanforgó nemzetiségi kérdés megoldása kizárólag a prágai kormányra tartozik, mely nem tehet további engedelményeket. Runciman szerepe azt a látszatot keltheti, hogy Anglia nyomást akar gyakorolni Csehszlovákiaira ebben a kérdésben. Eszterházi gróf az ellenzéki magyar pártok szövetsége nevében is nyilatkozott, amelyben kifejt, hogy a magyarok érdeklődéssel és bizalommal viseltetnek az angol lord küldetésére iránt, aki azonban igen nehéz fába vágta a fejszét.
A Havas jelenti Prágából: A Masaryk pályadvaron péntek délelőtt incidens történt. Eichholz szudeta képviselő összeszóalkozott egy cseh polgárral. A szóváltásból verekedés támadt. A verekedőket a rendőrség választotta szét.

Mit kíván Runciman lord Londonból jelentik: Illetékes körök tudni vélik, hogy lord Runciman engedelményeket fog kérni a csei kormánytól a németek számára. Valószínű, hogy javasolni fogja Csehszlovákiaának svájci katonai mintára való átszervezését. Runciman emlékeztetni fogja Benes köztársasági elnököt Csehszlovákiaának Versaillesben tett azon ígéretére, hogy biztosítani fogják a kisebbségek számára azokat a jogokat, amelyeket az alkotmány előír.

A burgoszi angol ügyvivő megsürgette Franco választását az önkéntesek eltávolítása ügyében

Ellentétes híradások az Ebro-folyó környékén folyó harcokról

Párizs, augusztus 5. A francia lapok londoni jelentés alapján közlik, hogy Sir Robert Hogdon burgoszi angol ügyvivő visszaérkezve állomáshelyére, azonnal eljár a nemzeti hatóságoknál és megsürgette az önkéntesek eltávolítása ügyében adandó választ. Valószínű, hogy Alba herceg jegyzékét fog átnyújtani a Foreign Office-nak, ideiglenes választ adva Burgos részéről. A jegyzék bizonyos fenntartásokat tartalmazna főleg az idegen önkéntesek összeszámlálására és kategóriánként való eltávolítására vonatkozóan. Lord Plymouth, a benemavatózás bizottság elnöke reméli, hogy még e hónap vége előtt sikerülni fog újból összehívni a bizottságot.

Barcelona, augusztus 5. A Havas jelenti: A kormány közleménye szerint a keleti fronton, Ebro vidékén ádáz harc folyt. A nemzetiek minden támadását visszaverték. A kormányerők három pontot foglaltak el Fayontól északra. A keleti arcvonalon a köztársas-

sági folytatják előnyomulásukat Guadalquivir körzetében.

A DNE Burgosból a következőket jelenti az ebrói harcokról: Az Ebro környékén tovább folynak a harcok. A nemzetiek támadnak és gyengítik az ellenség erejét. A nemzetiekhez érkezett katonaszökevények szerint a köztársasági táborban nagy az idegesség. Az ebrói fronton számos külföldi származású tiszt tartózkodik.

Duff Cooper Gdyniában találkozik Beckkel

Varsó, augusztus 5. (Rador). A lapok szerint Duff Cooper angol tengerészeti miniszter Gdyniában találkozni fog Beck lengyel külügyminiszterrel, amikor az visszatér Oslóból. A lapok szerint Beck utbaejti Berlint is.

s ha a jobboldali vezérek nem akarják magukat ezzel a zsidós divattal kompromittálni, jobban tennék, ha valami új viseletet találnának ki. Például azt, hogy mezitibb járjanak. Az is nagyon egészséges és amellet ép-ny lehet vele nyersanyagot spórolni, mint a nyakkendő száműzésével.

VILÁG TURERE

Gyorsaság a természetben és a technikában

Azt mondják, az idő pénz. Ezért igyekeznek minden dolgozó a legrövidebb idő alatt a lehető legtöbbet teljesíteni. A technika jelentékeny haladása során eljutottunk a közlekedésben olyan gyorsaságokhoz, amiről az elmúlt évszázadban nem is lehetett beszélni anélkül, hogy az embert fantasztának ne csufolják. Ma a közlekedésben nincsenek leküzdhetetlen távolságok. Európából Indiába, Kinába, Japánba és Amerikába eljutni napok kérdése, holott régebben hónapok, sőt évek kellettek ilyen messze vidékek eléréséhez. A szükséghez képest ma számos közlekedési eszköz áll rendelkezésünkre, amiknek gyorsasági potenciája erősen különbözik egymástól.

Ugyanezt látjuk az állatvilágban is: az állatok mozgási sebessége nagyon különbözik egymástól. A leglassabb állat kétségtelenül a csiga, amely egy óra alatt legfeljebb 9—12 métert tud haladni. Ami az embert illeti, a legjobb gyalogjáró állatban 1.5 métert tesz meg egy másodpercben. Egy óra alatt 5.4 kilométert tud megtenni, de a tempót csak néhány óráig bírja. Vannak persze futóbejtnokok, akik kilométerre átszámítva, 40—50 kilométert is megtehetnek, de csak elméletben, mert gyakorlatban az első száz méteres rekordfutás után kapacitásuk már gyöngül. Bizonyos antilop fajok 95 kilométert tesznek óránként, az indiai leopárd, bármelyik gyorsvonattal tudna versenyezni, mert egész könnyedén százötz kilométert tud futni hosszú órákig. Az aranysas 190 kilométert repül óránként.

A jó versenylő 25 métert fut másodpercenként, az agár 18 métert másodpercenként. Townsend természettudós Dél-Amerikában felfedezte a Cephonomia elnevezésű légyfajtát, amely másodpercenként 365 métert repül be és ha ezt átszámítjuk kilométerre, óránként 1314 kilométert repül. Ez a légyfajta kétszer olyan gyors, mint a leggyorsabb repülőgép és a Bécs—Prága közötti utat 50 perc alatt tudná megtenni. Közeli rokonságban van a házi légyvel és ha versenyre kelne a világ leggyorsabb repülőgépével, egy-kettőre magamögött hagyná és nem hallaná a repülőgép propellerének zugását sem, amely tudvalegőleg másodpercenként 330 km. sugaru körzetben terjed. Az ilyen légy 24 óra alatt körülrepülhetné a világot.

Ami technikánkat illeti, az utolsó tíz évben ez kétségtelenül egészen nagy teljesítményeket mutatott fel gyorsaság tekintetében. 1829-ben a Stephenson-féle híres „Rocket”-mozdony rekord-gyorsaságra 54 kilométer volt. Nagyobb gyorsaságot az ember nem tudott elérni. Századunk fordulóján az elektromosság által hajtott járművek kétszáz kilométernyi sebességet értek el. Később az automobil rekord teljesítményként 211 kilométer gyorsaságot ért el és ezzel a vonat megszünt a leggyorsabb jármű lenni. Ma a gyorsasági világrekordot a repülőgép tartja. Angelo olasz hadnagy vízi repülőgépével 1934-ben az eddig elképzelhetetlen 709.2 kilométer gyorsaságot ért el. 1937 őszén Easton angol kapitány sok ezer lőerezű versenykocsijával több mint ötszáz kilométert tett meg egy óra alatt. Számos fizikus azon a véleményen van, hogy a mostani rekord-gyorsaságokat kár forszírozni, mert azon túl nem igen fogjuk hasznát venni a technikának és pedig ab-

ban az esetben sem, ha műszakilag elő lehet majd állítani gyorsabb gépeket. Nem lehet fizikai, fiziológiai és egyéb okokból használni majd emberek szállítására azokat a közlekedési eszközöket, amelyek a mai rekord-gyorsaságot túl akarják lépni. Elvben persze van rá lehetőség, hogy sztratoszférába vigyék a repülőgépeket, ahol 1000-1200 kilométernyi óránkénti gyorsaságot is el lehet érni, de a levegő ellátás ezekben a magasságokban olyan nehézségekbe ütközik, amik a gyakorlatban aligha győzhetők le. Mások azonban azon a véleményen vannak, hogy tökéletesíteni fogják az oxigén-ellátást is és talán mégis lehetővé válik roppant távolságoknak egészen rövid idő alatt való beutazása. Különösen a kanyarodóknál történő nagy gyorsaságok veszélyeztetik az embert. A vér a test egyik feléből benyomul a másikba, ami végtelen nyomást is gyakorolhat az emberi fizikumra.

Feltéve azonban, hogy sikerül majd meg sokszorozítani a mai rekordot és nemcsak vízszintes irányban, hanem függőlegesen is nagy gyorsaságot lehet majd elérni, ez beláthatatlan jelentőségű volna. Ha egy követ függőlegesen feldobunk, akkor a gyorsaság mértéke szerint bizonyos magasságba szökik, majd visszaesik. Ha elérjük azt, hogy egy testnek megadjuk a 11.300 méter másodpercenyi gyorsaságot, akkor ez a levegő ellenállásának figyelembe vétele nélkül, már azért sem tudna visszajönni, mert olyan mérszire távolodna a földtől, hogy annak vonzóereje már nem tudná visszahozni. Az illető test felszabadulna és önállósulna a világűrben. Gyakorlatilag ezt a gyorsaságot meg kellene kétszerezni, hogy legyőzhesse a levegő gátlását. Elméletben azonban még nagyobb gyorsaságokat tudunk elképzelni ha ugyan a természet lépést tartana a mi fantáziáinkkal.

A fény gyorsasága, a villámé másodpercenként 300 ezer kilométer. Ez az elérhető legnagyobb gyorsaság. Egy másodperc alatt egy elektromos szikra hétszer megkerülheti a földet. Ezzel a gyorsasággal eljutottunk a legmagasabb határig. Ugyanez áll a hőtárra is. A hideget is meg lehet mérni és tudjuk, hogy 273 Celsiusnál már elérjük az abszolút zéró pontot. Vagyis 273 fok hidegnél nagyobb nem érhető el sehol. Ez azonban még nem jelenti, hogy lezártuk a fizikai és technikai lehetőségek világát.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, augusztus 6.

Bucaresti. 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 11.30: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Katonazene. 20: Felolvasás. 20.15: Énekkari hangverseny. 21: Mit üzen a rádió. 21.15: Táncczene. 22.30: Hírek. 22.45: Zenekari hangverseny egy étteremből. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven. Utána közlemények. 24: Éjszakai hangverseny (gramofonlemez).

Jeruzsálem. Délután 5.45: Pontos idő, hírek. 8: Jichak Epstein tónacht olvas. 8.20: Jassa Hafetz lemezek. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemez. 18.45: Cigányzene. 19.40: Táncczene. 20.35: Énekszámok. 21.10: Kóváry Gyula vidám rádió-estje. 22.30: Hírek. 22.35: A rádió szalonzenekara. 24.10: Jazz.

Belgrád. 22: Rádiózenekar. Poste Parisien. 21.35: Rádiószkeccs. Strassbourg. 21.30: Zenekari hangverseny. Toulouse. 23.45: Operettrészletek.

Londontól Jeruzsálemig

London, augusztus 5. Georges Rublee az államközi menekültügyi hivatal újonnan kinevezett igazgatója (Director of authority) megérkezett Londonba. Newyorkból indult el az államközi menekültügyi bizottság távirati hívására és már el is foglalta hivatalát Londonban. Rublee az amerikai ügyvédi kar egyik legjelesebb tagja, hatvannal éves, közvetlen munkatársa volt Wilson elnöknek és intim barátja Roosevelt elnöknek.

London, augusztus 5. Oxfordban ülésezik néhány napja a tizedik nemzetközi pszichoterápiai kongresszus, amelyen a világ különböző országaiból, Olaszország és Oroszország kivételével, háromszáz jeles pszichológus vesz részt. A német delegációt H. M. Göring professzor, Göring marsall nagybátyja vezeti. A kongresszus résztvevői időközönként intézkedéseket hoztak, amelyek a londoni sajtóban is megjelentek.

London, augusztus 5. Eddie Cantor, a világhírű filmcsillag londoni látogatása során 104 ezer fontot gyűjtött össze a „Jugendjah” a németországi zsidó ifjúság Palesztinában való letelepítésének céljaira.

Párizs, augusztus 5. A Havas jelenti: Az argentinai kormány tekintettel arra, hogy a munkanélküliség a termelés csökkenését vonta magával, elrendelte, hogy október elsejétől mindazon külföldieknek, akik Argentínába akarnak bevándorolni, előzetes meghatalmazást kell szerezniük az illető ország argentinai konzulátusától. A kormány elhatározta, hogy szigorúbb ellenőrzést fog gyakorolni az északi határon, hogy megakadályozza az illegális bevándorlást, amely az utóbbi időben erősen megnövekedett.

Prága, augusztus 5. A Prager Presse jelenti Berlinből, hogy a hetekkel ezelőtt történt rassziák során letartóztatott zsidók közül 750 még mindig fogságban van. A berlini zsidó hitközség tudomást szerzett arról, hogy a weimari koncentrációs táborban az elmúlt vasárnapig negyven zsidó fogoly halt meg. Ide koncentrálták ugyanis a rassziák során letartóztatott zsidók egy részét.

Bécs, augusztus 5. Az utóbbi két nap alatt újabban 86 kormánybiztost neveztek ki zsidó üzletekbe és üzemekbe. Annak ellenére, hogy Bűrekel éles kritikát gyakorolt nemrég a zsidó üzletekbe állított kormánybiztosok ténykedése fölött, tovább folytatják ezt a rendszert, a kormánybiztosokat azonban a párt ellenőrzi.

Budapest, augusztus 5. A kormánynak nagy nehézségeket okoz az a feladat, hogy utánpótlást teremtsen a zsidó törvény folytán elbocsátott zsidó kereskedelmi tisztviselők és intellektuális helyébe. A miniszterelnökségen sajtóértékelést volt dr. Antal István államtitkár előkötésével, melynek keretében dr. Kulcsár István beszámolt az intellektuális munkanélküliség helyzetéről és a kormány azon intézkedéséről, amelyeket a zsidók elbocsátása folytán megüresedett állások betöltésére fogantatosított. A kormány propagandát akar megindítani a diplomás fiatalok körében, mely sajnálatos módon inkább a közhivatalok irásztalál felé törekszik, a gyakorlati élet feladatai helyett. A kormány átképző tanfolyamokat akar létesíteni az ifjúságnak a gyakorlati gazdasági életben való irányítása céljából. Így akar gondoskodni az utánpótlásról a zsidó törvény által megüresedett állásokra. Ezekre a tanfolyamokra eddig 824 egyén jelentkezett, holott a zsidó törvény által huszezer zsidó alkalmazott lett elbocsátva. A jelentkezők közül 1184 hivatali pályára való kiképzést kért és kérvényüket ezért félre tették. A tanfolyamok résztvevői havonta száz pengő támogatást kapnak.

Varsó, augusztus 5. A lengyelországi katolikus egyház statisztikai évkönyve közli, hogy 1937. július elséjén Lengyelország lakossága felekezetenként a következőképpen oszlott meg: 25.720.000 katolikus,

4.088.000 görögkeleti, 3.320.000 zsidó, 863.000 evangélikus és 180.000 más felekezetű.

Varsó, augusztus 5. A gazdasági antiszemitizmus növekedése következtében a deklaszáló zsidó közeposztályi elemi lehetőség kézműves pályák felé orientálódnak. Példa erre a bieltz-bialai helyzet, ahol a zsidók éveken ezelőtt a jól szituált közeposztályhoz tartoztak és ahol egyáltalán nem voltak zsidó gyári munkások. Ma azonban több mint ötszáz zsidó munkás dolgozik a város textilgyáraiban, köztük sok volt egyetemi hallgató és talmudista.

Tel-Aviv, augusztus 5. A tel-avivi és jaffai zsidó hitközségek által eszközölt nép-

számlálás szerint Tel-Avivban 156 ezer, Jaffában pedig 10 ezer zsidó él. A tel-avivi zsidók 80% -a ortodox, 15% színik és 5% any

Tel-Avivban a Hidachdut Olé (Zsidó Hatalmas) németországi zsidó határozatok fuzionálását megindította és egyesülését sürgette. Ugyanez az

Jeruzsálem, augusztus 5. Irákból olyan hírek érkeztek, hogy az ottani hatóságok antiszemitizmus magatartásra kényszerítik a zsidókat. Bagdadban felszólították a zsidókat, hogy vegyenek részt azon a tiltakozó gyűlésen, amelyet a palesztinai felosztási terv és a zsidó nemzeti otthon ellen rendeztek az arabok.

Letartóztattak Bucarestiben egy „minden nyelven beszélő” veszedelmes nemzetközi szélhámost

A nagylábon élő szélhámós sok gondot okozott az európai fővárosok rendőrségeinek

Bucaresti, augusztus 5. A fővárosi rendőrség tegnap letartóztatta egy Carbasovszky Salamon nevű nemzetközi szélhámóst, akit Sami Rascoveanu néven ismertek. A szélhámós igen nagy lábon élt és sok gondot okozott az európai fővárosok rendőrségeinek. Néhány évvel ezelőtt, a nagymilveitől és a román, zsidó, angol, német, francia, olasz, orosz, arab, török és több libiai tájszólon beszélő szélhámós, Constanta kikötőjéből Kairóba utazott. Azonban ott is összejötték a rendőrséggel és a Provence menti Marseillába ment, ahol az idegen Nygöbe akarta felvétetni magát. Felvételét azonban visszautasították. 1934-ben ismét Romániába jött és nyelvismerete miatt több

petroleumvállalat is alkalmazta. Szélhámóságai következtében azonban mindenhol elbocsájtották. Ekkor idegenvezetőnek csapott fel Constantában, majd egy Hamsi Gábor Malle nevű egyiptomi kereskedő tolmácsnak alkalmazta. A szélhámós azonban az első kínálózó alkalommal ellopta a kereskedő pénztárcáját, amelyben 550 frank, 300 pengő, 200 arachma, 90 fontsterling és 35 ezer lej volt. A fővárosba utazott, ahol szintén mint idegenvezető működött. Az északi pályaudvaron tartózkodott állandóan és ott várta tisztelendő áldozatait. A személyleírás alapján azonban az egyik rendőrtisztviselő felismerte, bekísérte a rendőrségre, ahol kihallgatása után őrizetbe vették.

A hirdetések új rezsimjének előnyei

Néhány nappal ezelőtt nyilvánosságra került a lapok úján való hirdetés új rendszere. A sajtó és propaganda adminisztráció a laptulajdonosok képviselőivel és hirdető ügynökökkel együtt tanulmányozta a kérdést, amelynek szabályozását úgy a lapok, mint a hirdetők bizalommal fogadják. Az állam felsőbbrendű érdekei is kielégítést nyernek. Mindenekelőtt is leszűkítették a tarifát a nem kimondottan kereskedelmi jellegű hirdetésekre vonatkozóan. Ez annál is szükséges volt, mint hogy a kormány általában akció indított az árak megrendszabályozására az élet olcsóbbá tétele céljából. A többi hirdetési kategóriáknál fix tarifákat állapítottak meg, ami a tisztességtelen konkurenciára irányuló minden kísérletet kiküszöböl. Másrészt a vállalatok, amelyek hirdetések, pontosan tudni fogják, mennyit tartoznak fizetni a hirdetésért, a lapok is mentesülnek olyan mellékzsepontoktól, amelyek lealacsonyíthatják a sajtó szerepét; a lapoknak törvényes tevékenységükben kell majd megtalálniuk egzisztenciális eszközöket. Gazdasági okok is szükségessé tették a hirdetési tarifák szabályozását. Az ajánlatok, kérések, árlejtések, stb. kedvező felté-

telek mellett való lekötése hozzájárul a kereskedelem fellendítéséhez. A munkanélküliek elhelyezését megkönnyíti az apróhirdetések olcsóbbá tétele. A nagypár, mely eddig adófizetője volt bizonyos lapoknak, most közvetlenül ellenőrizhető lesz az állam által anélkül, hogy esetlegesen káros akcióiban a lapok által fedezhető volna. A sajtó- és propaganda adminisztráció és az egész közvélemény elvárja, hogy jezi a szabályozás rövidesen meghozza a várt eredményt a tisztesség és közhasznos szellemében rendezve a hirdetések kényes kérdését.

A Distribuția új vezérigazgatója. Bucarestből jelentik: Cezar Popescu ipari ügyvezérigazgatót nevezték a Distribuția vezérigazgatójává szeptember 15-iki kezdettel. Popescu lemondott a minisztériumban viselt állásáról.

Augusztus 21-n Blédben ül össze a kisanant tanácsa. Bucarestből jelentik: A kisanant tanácsa augusztus 21-én ül össze Blédben. Romániában Comen külügyminiszter fogja képviselni, aki augusztus 19-én utazik Jugoszláviába.

A különleges végrendelet. Londonból jelentik: A napokban bontották fel egy ismert londoni különleges végrendeletét. A különleges arról ismerték, hogy husz év óta csendesen viselt ezzel a felhívással: „Ovakodj az ügyvédek től!” A végrendeletből kiderült, hogy jelentős vagyont hagyott hátra, amelynek jóvelédelméből fodrásza nagyobb évráradékokat kap. Amennyiben valamelyik örökös megátámadná ezt a rendelkezést, elveszti jogát az örökségre.

Minden zsidó ember olvassa el RADÓ FERENC pályanyertes tanulmányát:

A zsidó szülők és a zsidó iskola

Románul — tanár segítsége nélkül — játszva megtanulhat a 4 hónap alatt második kiadást elért

Gál Zoltán-féle Román nyelvtanfolyam-ból

Teljesen új alapokra fektetett módszer. Hangsúlyt a néma betűk jelölésére. 3000 a napi nyelvutáni anyag a legkezdetelegesebb fokról a legkomplikáltabb nyelvtani problémáig. Szólásmodok. Egyszerű, közvetlen stílus a magyarázatoknál. Jól olvasható nagy betűk. 400 oldal. Könnyen áttekinthető táblázatok.

Fűzve 120 lej. Vázonba kötve 150 lej. Megrendelhető a szerzőnél: GAL ZOLTAN, Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 17/a. Telefonautomata 15-05.

A PÁP

Nincs keresztény vilizáció és az új város Nürnberg mondja állítólag mel ifjúság lelki felvilágosításáról szóló ut

Alig néhány éve, hogy beküldt a Vatikán. Ez ségtelen politikai sikert mus számára, amely megerősödésben sokat kötétség segítségének. Ugy viszony a fasizmus és zavartalanul szívélyes politikai ellentéteket az lam létesítésével kiküsmost látszólag fasizmus be került egymással, kérdésben, amely külön dala a római katolikus

Az olasz faj és a katolikus

A fasizmus — nem tud befolyásra — rátért a tere. Kezdte azzal, hogy megtöltötte a fehérek és zótti összehazasodást, új olasz körök azt hangoztatiztaság megvédésére szdőknek a szellemi életbára.

A Vatikán felfogása é fasiszta elmélettel. A román ház nem ismer fajelméletkülönbséget a fajok közszerint mindenki egyenlőrangra. születésre és faj nélkül. Az egyház nem az emberek között és ez r Németországban először keltek a zsidók védelmére világnézet alapján, amely egyetlen nagy családnak XI. Pius pápa a hittéri kollégium növendékei elő az egyház álláspontját:

A katolicizmus egyetlen és nem ismeri a fajkülönbséget. Az egész élet faj, bár nem lehet teljesen külön fajok és külön. Maga az emberiség különbségek ellenére is egyetlen tekintetű.

Igen jellegzetesek a páp — Aki az Actio Catol egyházat támadja és aki házat, magát a pápát támadadni pedig annyit jelent. Qui mange du pape, mange du diable. Olasz fasiszta körök a Magakra nézve kedvező találtak arra, hogy ime, ri a fajok különözöségét. laszolt a pápának, leszö fasizmus a fajkérdésben követi és nem követi sen

Mit akar Mussolini a

Nem is valószínű, hogy ezen az uton követi a hmet. Zsidóüldözés kétség Olaszországban, de talán a zsidóknak a szellemi élet való kiszorítása. Olasz zsidó egyetemi tanár, mi ben és iparban alig száml Számuk mindössze neghol a zsidók annyira nem mint Olaszországban, ahnem lehet őket az igazi különöbztetni. Érdekes e világon egyedül még Rághettó, abban a városban boru előtt zsidó főpolgár Teljesen rejtély. hogy titotta arra, hogy meghmetlet. Az, hogy a Be

A PÁPA, MUSSOLINI

és az olasz fajvédelem

"Nincs keresztény civilizáció és az új örök város Nürnberg" — mondja állítólag a német ifjuság lelki formálásáról szóló utasítás

Alig néhány éve, hogy Olaszország kibékült a Vatikánnal. Ez a kibékülés kétségtelen politikai sikert jelentett a faszizmus számára, amely különösen a belső megerősödésben sokat köszönhet a kereszténység segítségének. Ugy látszik, hogy a viszony a faszizmus és a pápaság között zavartalanul szívélyes marad, hiszen a politikai ellentéteket az önálló pápai állam létesítésével kiküszöbölték. Mégis most látszólag faszizmus és pápaság szembe került egymással, még pedig olyan kérdésben, amely különösen érzékeny oldala a római katolikus egyháznak.

Az olasz fajvédelem és a katolicizmus

A faszizmus — nem tudni, vajon német befolyásra — rátért a fajelmélet területére. Kezdte azzal, hogy Abesszíniában megtiltotta a fehérek és benszülettek közötti összeházasodást, ujabban bizonyos olasz körök azt hangoztatják, hogy a fajtisztaság megvédésére szükség van a zsidóknak a szellemi életből való kiszorítására.

A Vatikán felfogása élesen ellenkezik a faszizma elmélettel. A római katolikus egyház nem ismer fajelméletet, helyesebben különbséget a fajok között. Az egyház szerint mindenki egyenlő az Isten előtt, rangra, születésre és fajra való tekintet nélkül. Az egyház nem ismer korlátokat az emberek között és ez magyarázza, hogy Németországban először katolikus papok keltek a zsidók védelmére ama felfogás és világnézet alapján, amely az emberiséget egyetlen nagy családnak tekintti.

XI. Pius pápa a hittérítési propaganda-kollégiuma növendékei előtt ki is fejtette az egyház álláspontját:

— A katolicizmus egyetemességet jelent és nem ismeri a fajkultust, a túlzó nacionalizmust. Az egész emberi nem egyetlen faj, bár nem lehet tagadni, hogy ezen belül külön fajok és külön nemzetek élnek. Maga az emberiség azonban a különbségek ellenére is egyetlen nagy fajnak tekinthető.

Igen jellegzetesek a pápa záró szavai: — Aki az Actio Catholicát támadja, az egyházat támadja és aki támadja az egyházat, magát a pápát támadja. A pápát támadni pedig annyit jelent, mint meghalni. Qui mange du pape, en meurt.

Olasz fasista körök a pápa kijelentéseit magukra nézve kedvezően magyarázzák. Utaltak arra, hogy ize a pápa is elismeri a fajok különözöségét. Mussolini is válaszolt a pápának, leszögezve, hogy a faszizmus a fajkérdésben a maga utjait követi és nem követi senki példáját.

Mit akar Mussolini a fajelmélettel?

Nem is valószínű, hogy Olaszország ezen az uton követi a harmadik birodalmat. Zsidóüldözés kétségtelenül nem lesz Olaszországban, de talán meg fog történni a zsidóknak a szellemi élet minden teréről való kiszorítása. Olaszországban sok a zsidó egyetemi tanár, míg a kereskedelemben és iparban alig számítanak.

Számuk mindössze negyvenezer és sehol a zsidók annyira nem asszimilálódtak, mint Olaszországban, ahol egyáltalában nem lehet őket az igazi olaszoktól megkülönböztetni. Érdekes ellentét: az egész világon egyedül még Rómában létezik a ghetto, abban a városban, melynek a háború előtt zsidó főpolgármestere volt.

Teljesen rejtély, hogy Mussolinit mi indította arra, hogy meghonosítsa a fajelméletet. Az, hogy a Berlin-Róma ten-

gely politikai összehangolásán kívül szükség volt az eszmei összehangolásra is, elfogadható magyarázat ugyan, de nem magyaráz mindent. Sokak szerint Mussolini az olasz antiszemitizmus kitermelésével nyomást akar gyakorolni az angol zsidókra, mások szerint az arab világ felé tett ezzel egy gesztust, amely rokonszenves szímben tünteti fel a faszizmust. Annyi tény, hogy a zsidóság nem adott okot Mussolininek arra, hogy a zsidóság ellen forduljon. Egyébként Mussolini a

mult év végén, amikor az olasz zsidóság képviselői aggodalmaskodva érdeklődtek nála aziránt, lesz-e antiszemitizmus vagy sem, megnyugtató választ adott.

Az új olasz fajelméleti politika egyik kihatása az a rendelet, amelyet az olasz közoktatásiügyi minisztérium adott ki. Eszerint az 1938—1939. évben Olaszország összes iskoláit elzárják a külföldi zsidó növendékek és felsőbbiskolai diákok előtt, még abban az esetben is, ha az illetők letelepedtek Olaszországban.

"A kereszténység a rabszolgák és hűlők vallása" — mondja egy német hang

Nem érdektelen, hogy míg Németország teljesen elfordult a római katolikus egyháztól és Olaszország eszmei téren szembe került vele, a köztársasági és szociálistának is mondható Franciaországban erős katolikus hullám érezhető.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy Franciaország nagy ünnepek keretében ünnepli meg Gerbert aurillaci piébános millienniumát, aki III. Szilveszter néven került a pápai trónra és akitől Szent István a magyar királyi koronát kapta. A francia politika — ugyilátszik, — a maga javára akarja khasználni a faszizmus és a

pápaság között felmerült ellentétet. A franciák jól ismerik a kereszténység szövetségesi erejét. Az hogy Franciaország olyan nagy befolyást szerzett Kiszáziában, francia misszionáriusok műve.

Ezzel magyarázható az is, hogy francia lapok erőlyesen a pápaság védelmére kelnek és egy francia újság, a L'Epouque felháborodással közli azt a német hivatalos utasítást, amely szerint a német ifjuság lelkületét meg kell formálni.

"A kereszténység — mondja a lap szerint az utasítás — rabszolgák és hűlők vallása. A kereszténység egy a kommunizmussal. A német vér hiába folyt a kereszties hadjáratokért, amelyeket a pápaság egyik legnagyobb ostobaságának kell minősíteni. A kereszténység mindig idegen és ellenséges volt a német néppel és egységével szemben. Nincs keresztény civilizáció. A kereszténység megrontotta a németeket. Megtántotta őket lopni és házasságtörést elkövetni.

A tizparancsolat az emberiség legalacsonyabb ösztöneinek összefoglalása.

Az új és örök Nürnberg, Róma rommá válik.

Attól a pillanattól kezdve, hogy Németország nem támogatja már a katolicizmust, annak össze kell omlania."

Agyonlőtte a tehénpásztort egy erdőmérnök, mert feldühösítette az ostorpatlogás

ARAD, augusztus 5. Magher Victor erdőmérnök Siria községben tegnap agyonlőtte Codreanu Ion tehénpásztort. Codreanu Ion tehéncsorodájával a mérnök ablaka alatt vonult el. A tehénpásztor ostorának pattintása úgy feldühösítette az erdőmérnököt, hogy revolvért ragadott és az ablakon keresztül rálőtt Codreanura, aki néhány percen belül kiszenvedett. A gyilkos mérnök ellen eljárás indult.

Az uralkodó kisebbségi fő-kormánybiztossá nevezte ki Dragomir Silviu dr.-t

Letette az esküt a kisebbségi fő-kormánybiztos

Bucuresti, augusztus 5. Öfelsége II. Károly király szerdán írta alá azt a dekrétumot, mellyel Silviu Dragomir professzor volt államminisztert a kisebbségi ügyek fő-kormánybiztosává nevezte ki. A kinevezés tegnap jelent meg a hivatalos lapban és Silviu Dragomir professzor nyomban munkához látott a miniszterelnökség mellett szervezett kisebbségi kormánybiztoság hivatalában. A fő-kormánybiztosnak miniszteri fizetése és hivatali rangfokozata van.

Silviu Dragomir professzor, fő-kormánybiztos Miron Cristea patriárka-miniszterelnök kezébe tette le a hivatali esküt.

Dr. Dragomir életrajza

Dr. Dragomir Silviu, kisebbségi miniszter, a cluji egyetem történelmi tan-

székének professzora, fiatal ember, mindössze ötven éves és 1888 március 15-én született a hunedoaramegyei Gurasada községben, ahol édesapja körjegyző volt. A Dragomir család nem hunedoaramegyei hanem a tarnavamicamegyei Ohada községből származik. Dragomir Silviu nagyapja még földművelő kigazda volt. Elemi iskolai tanulmányainak elvégzése után Dragomir a blaji görög katolikus liceumba iratkozott be, ahol egyike volt a legkitünőbb tanulóknak s erre felfigyelt a sibiu gör. kel. érsekség is, aminek az volt a következménye, hogy a fiatal diákot a Gojdu-öszöntőndíjjal tüntették ki s az érsekség a törekvő fiatalember további tanulmányait magára vállalta. Csak hat évig volt Dragomir Blajon, mert a hatodik osztály elvégzése után az ujvidéki

A cluji Zsidó-kórház

ez év október havában két éves, intézeti benlakással és ellátással egybekötött

ápolónői és gondozónővéri

tanfolyamot tart. Jelentkezés és felvilágosítás:

SPITALUL EVREESC, CLUJ.

gimnáziumba iratkozott be, ahol a szerb nyelvet rövid idő alatt annyira elsajátította, hogy nyolcadik gimnazista korában már hibátlanul beszélte és hozzá kezdett a romániai gör. kel. egyházra vonatkozó szláv történelmi kutforrások tanulmányozásához. Tanulmányainak egy részét a cernauti egyetemen végezte, ahol szintén szláv egyházi tanulmányokat folytattott. Cernautiból a moszkvai egyetemre iratkozott be, amelynek két évig volt hallgatója és ahol a pravoszláv egyház történelmére vonatkozó előadásokat hallgatta. Ezután a bécsi egyetemre iratkozott be, ahol, bár papi pályára készült, tanári oklevelet szerzett. 1910-ben a sibiu gör. kel. érsekség teológiai tanárává nevezték ki.

Irodalmi munkássága, főképp az egyháztörténelem terén szerzett érdemei elismerésül az uralomváltozás után a cluji egyetem történelmi tanszékének betöltésére hívta meg.

Dragomir Silviu a Román Akadémia már tizenöt évvel ezelőtt tagjává választotta. A kiváló tudós anyanyelvén kívül hibátlanul bírja a magyar, német, latin, szerb, cseh, orosz és francia nyelveket.

Három álarcos, fegyveres rabló hatolt be egy mérnök lakásába

Bucuresti, augusztus 5. Vakmerő rablótámadás történt Ploestiben a campinai sorompónál. Három álarcos, fegyveres rabló hatolt be este Lutz Buedala mérnök, téglagyári igazgató lakásába. A rablók revolverek kezükben, pénzt követeltek, mire Buedala felesége a konyhába rohant, eloltotta a villanyvilágítást és a nyitott ablakon keresztül segítségért kiáltott. A megszeppent rablók erre több követést adtak le és elmenekültek.

A rendőrség néhány óra múlva kézre kerítette a rablókat. Kiderült, hogy Nicolae Cusin gyári gépésszel, Surla Dumitru lakatos-sal és Bulau Constantin mechanikussal azonosak, akik különböző üzemekben Ploestben jó fizetéssel vannak alkalmazva. Az eljárás folyik.

Teljes komfort.
Szigoruan kóser.
Olasó árak!
Kedves transzilvániai zsidó barátainak kedvezményt adok.

**HOTEL PENSION
KARPIN
TEL-AVIV**

HAYARKON STR. 53. TELEFON: 3368.

Angol-francia frontarcos demonstráció Párizsban

Párizs, augusztus 5. A francia volt frontarcosok szövetsége tegnap este bankettet adott. az angol frontarcosok tiszteletére. Bonnet külügyminiszter a bankett keretében mondott pohárköszöntőjében megállapította, hogy a francia-angol kapcsolatok sohasem voltak olyan szilárdak, mint ma.

A két nemzetet egymáshozfűző barátság — mondotta — egyetlen célt követ, különösen a legdrágább célt, a béke fenntartását.

Hore-Belisha angol hadügyminiszter lefelét olvasták fel ezután.

„Az önk által hozott határozatok, — mondja az angol miniszter a francia frontarcosok szövetséghez intézett levelében — számomra azon szoros kapcsolat jelképét jelentik, amely mindenkor össze fogja kötni azokat, akik együtt küzdöttek meg azzal a veszéllyel, amely magát a két ország létét fenyegette. Az angol uralkodópár párizsi látogatása újból kihangsúlyozta a francia-angol egyetértést, amit sohasem lehet eifelejteni.

Nagyipari vállalat főtisztviselője, perfect pénztárnok-könyvelő, önálló román, magyar, német levelező, az adminisztráció minden ágában otthonos, hivatalvezetésre is kiválóan rátermett, reprezentábilis, képzet munkaezér, aki hosszú évekig ugyanezen vállalatnál árueladásban is rendkívüli eredményeket produkált 400.000 lej kaucióval megfelelő állás keres, vagy ugyanezen tőkével betársulna rentábilis vállalatba, vagy üzletbe. Válaszokat „Vaszzorgalom 39“ jellegére Rudolf Mosse Cluj címére kérek.

Lemondtak az eltűnt amerikai óriásrepülőgép további kutatásáról

Manila, augusztus 5. Az amerikai tengereszt lemondott a Hawaii-Clipper óriásrepülőgép további kutatásáról. A július 20-án eltűnt gép után 250.000 négyzetkilométernyi területet kutattak át az amerikai hadihajók és repülőgépek, minden eredmény nélkül.

Lebontják a nürnbergi zsinagógát

Berlin, augusztus 5. Mint a DNE német távirati ügynökség jelenti, a nürnbergi városi tanács elrendelte a helység zsinagógájának lebontását. A zsinagóga a város legszébb pontján volt felépítve és — amint a városi tanács hivatalos végzése hangzott — „a legnagyobb és legszörnnyűbb istencsapás volt, amit az elmúlt századból örököltünk.“

Nyugdíjaznak 160 magasrangú CFR tisztviselőt

Bucuresti, augusztus 5. A CFR személyzeti statutumainak módosítására vonatkozó dekrétum értelmében elhatározást nyert, hogy rövid időn belül nyugdíjba küldenek mintegy 160 magasrangú vasuti tisztviselőt. Az illetőket 90 nappal előbb tudatni fogják nyugdíjasukról, hogy annak megtörténte után a következő hónapban már felvehessék nyugdíjilletményeiket.

Mussolini fia Hitlernél

Berlin, augusztus 5. Vittorio Mussolini, a Duce fia, Münchenbe érkezett, ahonnan repülőgépen folytatja útját Róma felé. A Hava-értesülése szerint előbb Vittorio Mussolini felkeresi Hitler Berchtesgadenben.

A genfi francia nagykövet súlyos autókarambolja

Genf, augusztus 5. Alphand francia nagykövet tegnap este autójával összeütközött egy másik gépkocsival a Sallanche-Cluses útvonalon. Alphandné láb és vállperectörést szenvedett. Egy genfi klinikára szállították.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala a bankbetétek biztosítását tanulmányozza

Az ország hiteléletének reorganizálása céljából a Banca Nationala egésze alatt még az elmúlt év folyamán több tanulmányi bizottság alakult, amelyek javaslatait most tette közzé a román jegybank. Ennek a jelentésnek igen érdekes és nagyfontosságú részét képezik a bankbetétek biztosítására vonatkozó tervezetek.

Ezzel a kérdéssel több albizottság foglalkozott, amelyek megvizsgálták, hogy milyen változásokon mentek át az elmúlt husz év alatt a hazai pénzügyintézetek és miképpen reagáltak a gazdasági krízis ki-robbanásával bekövetkezett eseményekre.

Az 1930-as válságévek, a pénzügyintézet bukásait követő bizalmi krízis és a kényszerregyeségi, valamint konverziós törvények kihatásai gyökeresen új helyzetet teremtettek a pénzügyintézetekre nézve. A Banca Nationala megítélése szerint az országban működő 939 bank közül csak 490 van abban az állapotban, hogy működését tovább folytathassa.

A jegybank erőteljes intézkedéseket tart szükségesnek a pénzügyintézetekbe ve-

tett bizalom teljes helyreállítása céljából. Ennek a bizalomnak legfontosabb tényezője az a tudat, hogy a betétes pénze nincs veszélyeztetve. Emiatt a jegybank, illetve a szakbizottságok jelentései a bankbetétek biztosítását tartják szükségesnek. Ez a biztosítás olyképpen történne, hogy külföldi példára Institutul National Bancar elnevezéssel bankszövetséget alkotnak a pénzügyintézetek, melynek keretén belül kölcsönösségi alapon történne a betétek biztosítása a betétesekkel szemben. A pénzintézetek nem kötelezőleg tagjai ennek a intézménynek, azonban azok a bankok, amelyek benne résztvesznek, különböző előnyöket élveznek, így például a jegybank felszámolási kamatengedménnyel számíthatja le váltóikat, adó- és illetékcsökkentésben részesülnek. Ha pedig valamelyik pénzügyintézet kifogástalan likviditása mellett még nemzeti jelleggel is bír, az ilyen bankok betétállományának viszszafejtését maga a bankszövetség fogja garantálni.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ

Véleménykülönbség szakértők között adóügyben. A bucaresti tábla VII. Sect. Dec. Fiscal 33—1938. döntésében kimondta, hogy az adóhivatal által kiküldött könyvszakértő jelentése nem képezhet ki-vetési alapot azon esetben, midőn a kivé- tési bizottság külön könyvelési szakértőt rendelt ki a könyvek felülvizsgálására. Egy bucaresti cég adófellebbezésében a fellebbezési bizottság könyvelői szakértőt rendelt ki a cég könyveinek felülvizgálá- sára. A fiscus egy tisztviselőjét bízta meg hogy résztvegyen a könyvek felülvizgálá- sában. A fiscus tisztviselője a könyvelői szakértővel ellentétes jelentést adott be, melynek alapján az adófellebbezési bi- zottság, a könyvelést elutasítva a mérleg- gel együtt, más alapon eszközölte a kive- tést. Az érdekelt kereskedő fellebbezése folytán hozta meg a tábla a fenti döntést és indoklásában kimondta, hogy a fis- kus megbízottjának jelentése nem képez könyvelői szakvéleményt, hanem csak a fiskus egyik belső jelentését és így azt a hivatalos expertizával szemben nem fo- gadhatja el kivéteisi alapként.

A hibásan történt importverifikálás jo- got ad az importörnek a jegyzőkönyv megtámadására. A cluji vámhivatal 1933- ban jegyzőkönyvet vett fel egy cluji ke- reskedő ellen, melyben 142 ezer lej bir- ságot rótt ki, arra hivatkozva, hogy az importált áru nem felelt meg részben a cég által beadott deklarációnak. A cluji törvényszék a cég fellebbezésére kimon- dotta, hogy a verifikálásnál a vámhivatal nem tartotta be a vámtörvénynek a veri- fikálásra vonatkozó előírásait és ennek alapján helyt adott a cég azon kérésének, hogy tanukihallgatás a cég álláspontját igazolja és ennek alapján a törvényszék a bírságjegyzőkönyvet megsemmisítette. A pénzügyminisztérium recursa folytán az ügy a Casatiához került, amelynek II. szekciójá Dec. 917. din 13. Decembrie 1937. számú döntésében a következőket mondotta ki: Az importáru verifikálása a vámtörvény 102. szakasza szerint, oly kötelezettségeket képez, amelyet a vá- mkezegeknek a verifikálási eljárás folya- mán mindenben követniük kell annak megállapítása érdekében, hogy az áru megfelel-e a deklarációnak. Így tehát a verifikálás elmulasztása, vagy a törvény-

ben előirt formáságotól eltérő módon va- ló alkalmazása a kihágási jegyzőkönyv ér- vényét felfüggeszti és jogot ad a megbir- ságot félnek, hogy a kihágási jegyző- könyv megállapításait megtámadja és bármint bizonyítási eszközzel, akár ta- nukkal is igazolja a deklaráció adatainak helyességét. A Casatia egyébként az ügy újból való letárgyalására utasította a cluji törvényszéket.

A forgalmi adótörvény módosítása. A Mon. Of. 161. számában módosítja a for- galmi adótörvény 5-ik szakaszában fog- lalt bizottság összetételét. A törvény 10- ik szakaszát kiegészíti olyképpen, hogy a forgalmi adóra megállapított fiz taxák felemelhetők, azon esetben, hogy megál- lapítást nyer, hogy a kész gyártmányok árai felemelkedtek. Ez esetben a nyers anyagokra áthárított fix taxák is felemel- tetnek. Az ezen időpontban raktáron ta- lált kész áru és nyersanyag készletek után is beszedendők az új és a régi illeté- kek közötti különbsétek. Oly esetekben, amikor a gyáros termelőnél vásárol, a gyáros köteles a termelőnek fizetendő vé- teiről a vonatkozó forgalmi adót levoni és befizetni. Az országban készült gyapot, gyapjú, selyem és szőrmeruháza- tok utáni forgalmi adó ezen készítmények nyers anyagaira háríthatók át.

Üzleti hírek

Kiadták a cluji klinikai palota központ, fűtő- és vízvezeték szerelési munkálatait. A nemrég megtartott árlejtés eredménye- képpen a munkálatokra a cluji Hydro- technica cég, dr. Oberding Antal nyert megbízást cca 1 millió lej költséggel.

Kaolin S. A. E. Aghires elnevezéssel új mosót kaolint előállító üzem alakult, amely az iparpártolási törvény kedvezmé- nyeit most nyerte el.

A városi gázgyár udvarán garage és javítóhely épületeket emelnek. Az építkezésekre augusztus 23-án tart ver- senytárgyalást a cluji városi tanács. Az előírányszót 2,250.000 lejben állapították meg.

Sora bucaresti nagyrúháza cluji fiókjá- nak céljaira a helyi unitárius egyház Cal. Mar. Foch 6—8 számú telkén emeletes üz-

CSALÁDI ÉRTESETŐ

Sichermann Mariika Sighet és Rosenzweig Imre Sannicolaul-mare ezuton értesítik rokonait, barátait és ismerőseiket, hogy augusztus 9-én délben 12 órakor házasságot kötnek. (M. k. é. h.)

Weinberger Lea Oradea és Löwinger Mendel Tasnad jegyesek (Minden külön értesítés helyett)

Kaufmann Jenő Saturnare 25 éves házasa- sági jubileuma alkalmából rokonai és ismerősei ezuton kívánnak minden jót.

Grünfeld Ibi Lugoj és Gábor Zsigmond Budapest jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

Weinberger Mirjam Alesd és Lancelot Jozsef Gheorghiu, jegyesek.

letházat épített. A munkálatok költség- vetési előirányzata 15 millió lejre rug. A munkálatokat az ideén csak részben fogják bevégezni, olyképpen, hogy egy emeletig építik fel az üzletházat. Ezt az tette szük- ségessé, hogy az üzlethelyiségeket novem- ber elsején a Sora rendelkezésére kell bo- csássák. Az építkezésekre Strasser et Öhlbaum cluji építészeti vállalat nyert megbízást.

Hygea cluji gyógyszerészeti laborató- rium Rt. vezetője Ciocanelea gyógyszerész hosszabb időt töltött Dániában és Hollandi- ában, ahol az insulin gyártását tanul- mányozta. Értesüléseink szerint a Hygea felvette gyártási programjába az insulin előállítását és e célra, mintegy 2 millió lej új investíciókat eszközöl. A gyár- jelenlegi telepén új épületszárnyat és kazánházat építtetnek.

Módosítják a kényszervégrehajtási tör- vényt. Bucurestiből jelentik: Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter dekrétu- mot készített az 1930-ban kelt kényszervé- grehajtási törvény bizonyos intézkedéseinek módosítására. A módosítások elsősorban a fiskus jogait kielégíteni hivatott javak elár- verezésére vonatkoznak.

Prémium a deszkakivitel után. Bucuresti- ből jelentik: A pénzügyminisztérium elhatá- rozta, hogy új prémiumokat folyósít a desz- kakivitel után. A prémiumok 5—15 százalé- lék között forognak azon államok valutájá- tól függően, ahova a kivitel irányul.

Szeptember 17-ikére halasztották a buza- versenyt. Bucurestiből jelentik: Az ország- buzaversenyt szeptember 17-re halasztották, a megyei versenyeket szeptember 4-re tül- ték ki. A földművelésügyi minisztérium új értelmű körrendeletet intézett a mezőgazda- sági kamarákhoz.

Új gyárat létesített a Lomási Erdőpar- tért. Értesüléseink szerint a Lomási Erdőpar- tért érdekszférájába tartozó „Moroeni“ Falpar- tárt vállalat tulajdonát képező Gigestin felül- tött enyvezett lemezgyár megkezdte műkö- dését. Ez az ipartelep, amely a legmodernebb gépekkel van felszerelve, tekintélyes meny- nyiségű produktumait úgy a beiföldön, mint a külföldön fogja értékesíteni. Rövidesen a panell-lemezgyár és a furnirgyár is meg- kezdi működését, úgyhogy a kora össze- mindhárom gyártelep teljes üzemen lesz.

A P

Az a Jeruzsálem Rossz hírek járnak Jeru- arab terrortól, hanem ar- ban meg vannak riadva a- nat helyzet miatt. A pe- pedig ez legalább anny- az arab terror. Legalább a gáluti zsidóság bizak- mint az arab terror kik- angol politika befolyásol- kező rossz hírek „rossza- lezstina harci frontról távolról sem olyan rossz- gálutban hiszik.

A palesztina zsidó b- a gáluti zsidók csuga- Miért? Mert a világsajtó- juk, melyik része, — min- mények elmagyarázásával a világ zsidóságát elcs- zsidó körök és lapok is, politikai tendenciából azt- tik szélében-kösszében, zsidóság nem védekezik. a terroristáknak. A „hav- tatás) ellen agítálnak ez- mat és romboló tévhitet- vatalos cionista tényező- laga védelenséget, gett- azok oldalán volna az ig- bombát dobta arab já- árusok közé.

Ennek a lelkiismereti- és része van abban, közvélemény egy jelentős- képet kap a palesztina- ról a havlagáról. Az igazság az, hogy önvédelmet, szervezett- jelent az arab terror elle- Harcot a romboló erők e

A palesztin

A palesztina arab m- guerilla harc. Az első né- szág minden sarkában- tek a banditák, s egyid- madassák a zsidó költ- utak, vasutak, gazdasági- első időben, az arabok- alatt nagyobb, száz-kéte- bandák támadtak egysze- patokká szemben az ar- reg küzdött és néha sze- fejlődtek ki a bandák é- között. Annak ellenér- rendkívül súlyos veszte- terror lángolt tovább. A a Palesztina jövőjében- támogatása mellett újja- zedett bandák, újra fel- földeket és újra repülte- lakosu városokban a z- magánosok ellen.

A m- A guerilla harc ellen- nehéz. Az angol hadse- nyira Palesztina hegyei- langját, mint a nomád- salusi fellah. A neheze- keresztül állandóan szö- melyeknek tagjai az ar- tól napi hat font zsold- sen nehezzé vált a véde- a legutóbbi hetekben, a- tégia taktikát változta- terrorhullám megbélye- műveletek során megál- a guerilla harc legves- áll szemben az angol- véderő: husz-harminc- rajtaütésszerűen lepnél- ket, rendőrállomásokot. módszeri harc számár- lezstina arabokat tobor- portok könnyen elrejtő- után következő kis ara- táborokban.

Az araboknak ez a- okozta a legtöbb vesz- ság körében. Április 19-

A transzilvania- „CARMEL” Calea Regele Ferdina- ról els-

A palesztinai zsidó véderő - a holnapi zsidó hadsereg

Az arab terror újabb fellángolásának okai és a Havlaga eredményei

Jeruzsálem, augusztus elején.

Rossz hírek járnak Jeruzsálemben. Nem az arab terrortól, hanem arról, hogy a gálutiban meg vannak riadva a zsidók a palesztinai helyzet miatt. A palesztinai zsidóknak pedig ez legalább annyi gondot okoz, mint az arab terror. Legalább olyan fontos nekik az arab terror, mint az arab terror kiküszöbölése, vagy az angol politika befolyásolása. A gálutból érkező rossz hírek „rosszabbak”, mint a palesztinai harci frontról szólnak. Mert azok távolról sem olyan rosszak, mint ahogy a gálutban hiszik.

A palesztinai zsidó bátran harcolnak, — a gáluti zsidók csüggednek, riadoznak. Miért? Mert a világsajtó egy része — tudjuk, melyik része, — mindent elkövet az események elmagyarázására és ferdítésére, hogy a világ zsidóságát elcsüggyessze és vannak zsidó körök és lapok is, amelyek ugyancsak politikai tendenciából azt a tévhitet terjesztik szívtelen kegyetlenséggel, hogy a palesztinai zsidóság nem védekezik. Ki van szolgáltatva a terroristáknak. A „havlaga” (önmegtartóztatás) ellen agítálnak ezen a címen, riadalmat és romboló tévhitet kelteve, mintha a hivatalos cionista tényezők által diktált havlaga védelemmel, gettóorsort jelentene és azok oldalán volna az igazság, akik néhány bombát dobáltak arab járókélok, vagy piaci árusok közé.

Ennek a lelkiismeretlen agitációnak nem kis része van abban, hogy a gáluti zsidó közvélemény egy jelentős része egészen ferde képet kap a palesztinai helyzetről és magáról a havlagáról.

Az igazság az, hogy a havlaga ma aktív önvédelmet, szervezett és erőteljes harcot jelent az arab terror ellen, de nem anarchiát. Harcot a romboló erők ellen minden vonalon.

A palesztinai guerilla-harc természetrajza

A palesztinai arab mozgalom taktikája: guerilla harc. Az első naptól kezdve az ország minden sarkában egyidőben jelentkeztek a banditák, s egyidőben irányultak támadásaik a zsidó kolóniák, a közlekedési utak, vasutak, gazdasági vállalatok ellen. Az első időben, az arabok félve sztrájkja aláadtak nagyobb, száz-kétszáz-háromszáz tagú bandák támadtak egyszerre. Ezekkel a csapatokkal szemben az angol reguláris hadsereg küzdött és néha szabályszerű ütközeteket fejtődtek ki a bandák és az angol hadsereg között. Annak ellenére, hogy a csapatok rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek, a terror lángolt tovább. A külföldi arabok és a Palesztina jövőjében érdekelt hatalmak támogatása mellett újja alakultak a megtizedelt bandák, újra felgyújtották a terméteket és újra repültek a bombák vegyeslakos városokban a zsidó autóbuszok és magánosok ellen.

A megváltozott harcmodor

A guerilla harc elleni védekezés nagyon nehéz. Az angol hadsereg nem ismeri annyira Palesztina hegyeinek minden kis barlangját, mint a nomád beduin, vagy mint a falusi fellah. A nehezen védehető határokon keresztül állandóan szökdöstek át a bandák, melyeknek tagjai az arab mozgalom vezetői napi hat font zsoldot kapnak. De különösen nehézé vált a védekezés a bandák ellen a legutóbbi hetekben, amikor az arab stratégia taktikát változtattott. Az újabb arab terrorhullám megbélyegzésére indított hadműveletek során megállapították, hogy most a guerilla harc legveszélyesebb formájával áll szemben az angol hadsereg és a zsidó véderő: husz-harminc főből álló csoportok rajtaütésszerűen lepnek meg utakat, falvakat, rendőrállomásokat. Minthogy a legújabb módszerű harc számára már főképpen palesztinai arabokat toboroztak, ezek a kis csoportok könnyen elrejtőznek a sűrűn egymástól következő kis arab falvakban és beduin táborokban.

A Havlaga eredménye

Az araboknak ez a legutóbbi taktikája okozta a legtöbb veszteséget a zsidó lakosság körében. Április 19-én, a zavargások két-

Az arabok harci célja: az anarchia, a zsidóké: biztonság és építés.

Lássuk, mi a helyzet az arabok frontján és a zsidó önvédelem oldalán?

Az arab terror mai, erőteljesebb fellángolásában számos ok játszik közre. A mezőgazdaság holtsezónja, a felosztási bizottság befejező munkálatai és az erős külföldi beavatkozás teszi, hogy az utóbbi hetekben az arab terrormozgalom hevessége növekedett. Az arab terroristák taktikája is megváltozott: nagyobb harci egységek helyett kis, husz-harminc főnyi csoportok nyugtalanítják az ország békéjét. A zsidó önvédelem ezekben a nehéz időkben rendkívül nehéz feladatok előtt állott. Szerencsére azonban a zsidó ifjúság a terror két évében megtanulta a terror elleni védekezésnek defenzív és offenzív módját egyaránt. Míg azonban a zsidóság megszervezhette saját pozíciójának saját erejével való megvédését, a Szochnutnak rendkívül politikai erőfeszítéseket kellett kifejtenie. Sikertült ma már olyannyira kifejleszteni a zsidó véderőt, hogy az nemcsak a mai nehéz időkben bizonyul a palesztinai zsidó életnek és javak hatékony védelmezőjének, hanem a jövő zsidó állama hadserege számára is jól megszervezett keret marad.

Természetesen igen nehéz a védekezés az egyéni terrorakciók ellen. Olyan esetek ellen, amikor magányos arab terroristák egy zsidót lelő, vagy bombát hajít el, csak úgy lehetne védekezni, ha minden zsidónak fegyver volna a zsebében. Ha a zsidó lakosság teljesen meg tudná őrizni fegyelmét és nem volnának olyan „terrorista” csoportok, melyek a havlaga politikáját akarják megbuktatni, a Szochnutnak talán még ezt is sikerülne elérnie.

Ebben a cikkünkben, melynek adatai híresek, a zsidó védelmi harcokról és annak jelenéről számolunk be.

éves évfordulóján 152 halálos áldozatot gyászoltak a héber lapok. Azóta mintegy 100-ra teszik a zsidó áldozatok számát, tel huszonnyolc hónapos arab lázadás 250 zsidó életébe került. Spanyolországban ugyanilyen idő alatt százezrek lettek halálukra. Ez a Havlaga, az önmegtartóztatás politikájának eredménye. A zsidók ugyanis a támadások egész ideje alatt kizárólag védekezésre rendezkedtek be és a legutóbbi hetek néhány esetét kivéve, amikor zsidó fiatalok öccseiket követve, akik az ország — Spanyolországhoz hasonló nyílt forradalom állapotába jutson. A zsidó önvédelemnek ez a rendszere többek között titkos. Különösen az első időkben suttogtak sokat a zsidó lakosság védelmi szervéről, a Haganáról, melynek állítólag nyolcvanezer tagja van, tehát magában foglalja a félmilliónyi zsidó lakosság minden harcra képes emberét.

Az angol haderő és a zsidó önvédelem együttműködése

A legutóbbi hetekben azonban a zsidó véderő kiemelkedett az ismeretlenségéből. Ma már a zsidó véderő az angol hadsereggel együttműködő és jelentős részében ahhoz tartozó, katonailag kitűnően kiképzett hadsereg, mely az angol nagyvezérkar irányítása alatt áll. Alkalmunk volt megbízható információkat szerezni a zsidó védelemnek erről a szervezetéről, mely ma már teljesen kiképzett, jól felfegyverzett és igen figyelmeztet csoportja a Palesztinában zsidó ország alapításra törekvő lakosságnak.

A kiképzés és a zsidó haderő jogai
Az angolok a zavargások első évében mintegy négyezer főnyi segédrendőrt vettek fel a rendőrség kötelékébe. Azóta ez a létszám kb. tízezerre emelkedett és a rendőrség hatásköréből a katonai kiképzése angol tábornokok irányítása mellett Nablusz környékén létesített nagy katonai táborban történik. A zsidó haderő első csoportja — mintegy ötezer fő — a zsidó falvak védelmét

szolgáló sereg, mely a falvak lakóiból tevődik össze. Ez a haderő zsidó szakaszvezetőik és káplárok vezetése mellett működik, de természetesen a hadmozdulatokról az angol parancsnokság előzetesen tájékozik. A zsidó véderő kezdetben csak a falvak határain belül dolgozhatott. Az angol kormány fokozatosan egyre több jogot biztosított a számukra. Tulléphettek a falvak határait, majd fegyveres kíséretet adhattak a munkába menő zsidó munkások mellé, végül pedig offenzív tevékenységre is felhatalmazták őket, joguk van szabályszerű járásokat szervezni a környező vidékek átkutatására és támadó akciókkal csirákjukban elfojtani az arab kizsákmányolást. Ez a véderő biztosítja az ország mezőgazdasági életének zavartalan munkáját és a városokba történő élelmiszer szállítást.

Repülőosztatok és rohamcsapat

A zsidó véderők másik csoportja a tíz főből álló repülőosztatok, amelyeket az angolok mintaszérien szereltek fel. Minden ilyen tiztagu repülőosztag teherautón közlekedik, négy páncélos és öt gépfegyver a felszerelése, a kézfegyvereken kívül. Ezek az osztatok a veszélyeztetett zsidó kolóniák körül teljesítik az állandó szolgálatot és zsidó altisztek parancsnoksága alatt állnak.

Külön csoportja a zsidó véderőknek az a zsidó rohamcsapat, mely angol parancsnokság alatt működik és kizárólag arab vidékeken teljesít szolgálatot, főleg az ország északkeleti részén. A rohamcsapat kutatja fel, olykor elvesztéssel járó expedíciókkal, az arab bandákat, harcra bocsátkozik velük és állandó kapcsolatban van az angol haderő nagyobb egységeivel. Ez a rohamcsapat nemrégiben komoly ütközetet vívott a zendükkkel és Kauadal Haum mellett hatvan arabot lőtt le. Ez a rohamcsapat, a repülőosztatokkal együtt gyakran oldott meg bravuros katonai feladatokat. Körülzárt nehezen megközelíthető vidékeken elrejtőzött bandákat, megelőzött támadásokat és megakadályozott a közlekedés ellen irányított nagyobbarányú akciókat is.

A zsidó városok védelme

Külön zsidó haderő védi a zsidó lakta városokat. Így Jeruzsálemben 1000, Haifán 600, a tisztán zsidó lakta Tel-Avivban pedig 300

Amerika római követe a zsidóellenes új kurzus ügyében interveniált Ciano grófnál

Öt zsidóellenes törvény készül Olaszországban? Zsidó szellemi munkások az új kurzus első áldozatai

Róma, augusztus 5. William Philipps, az Egyesült Államok római nagykövete, megjelent Ciano gróf olasz külügyminiszternél és az Egyesült Államok kormánya nevében barátságos formában érdeklődött a jelenlegi zsidóellenes faji akció jelentősége felől. Az amerikai nagykövet emlékeztette Ciano gróft az azonos nevet viselő amerikai nagykövet — hogy hasonló biztosítékot halljak az olasz kormány képviselőjétől.

Azért jöttem — mondotta az amerikai nagykövet — hogy hasonló biztosítékot halljak az olasz kormány képviselőjétől.

Ciano válaszában kijelentette, hogy a fajkérdés vizsgálat stádiumában van még és nem lehet tudni, milyen mértékben fogja az olaszországi zsidókat érinteni. A fajpolitika célja az olaszok faji tisztaságának megőrzése az olasz birodalom politikájával összefüggően.

Frederigo Jarach ezredes az olaszországi zsidó hitközségek szövetségének elnöke, kihallgatáson jelent meg Goffarini Guidi belügyi államtitkárnál, akinek átnyújtotta a szövetség emlékiratát a zsidóellenes kampány ügyében. Hír szerint Guidi kijelentette, hogy a kormány által kibocsátott zsidóellenes intézkedések csak a külföldi zsidókat fogják érinteni. Ugy

zsidó „segédrendőr” működik. Ez a rendőrség is, melynek katonai kiképzése állandóan folyik, fokozatosan egyre több és több jogot kapott. Kezdetben fegyvertelenek voltak, később angol rendőrségi posztokon fegyvereket bocsájtottak rendelkezésükre, de csak bizonyos esetekben. Ma már zsidó parancsnokait látják el őket fegyverekkel és pedig állandó jelleggel. Kezdetben úgy a vidéki, mint a városi zsidó véderő csak angol katonai, vagy rendőri irányítás mellett léphetett akcióba: ma már zsidó parancsnokok irányítják a csapatokat.

A felsorolt csoportok mellett a zsidók megszervezhetnek őrcsapatokat az üzemek, nagyobb mezőgazdasági telepek részére. Ezeket a kormány legális véderőnek ismeri el. Zsidó rendőrség védelmére bízták a teljes államvasuti hálózatot: itt 350 zsidó rendőr áll permanenciában. Az északi határon, az u. n. Tegard-kerítés mentén, a zsidó önvédelem legfontosabb pontján, 200 zsidó határőr működik és a Szíriából átszivárgó terroristáknak állják útját.

A Kofér Hajisuv

Az állami felügyelet alatt álló zsidó véderő mellett, mely az ország lakosságához mérten igen tekintélyes létszámú hadseregnek felel meg, a kormány most adott engedélyt a zsidó szervezeteknek szabályszerű toborzásra. Megalakult a Kofér Hajisuv, a zsidó önvédelmi alap, amely összehozza a Haganában még nem működő zsidó fiatalokat. Nagy sikere ez a zsidó politikának Palesztinában. Tel-Avivban, Jeruzsálemben, Haifán és a nagyobb vidéki helyeken száz számszámra, nyilvánosan jelentkeznek a zsidó fiatalok katonai szolgálatra. A kormány engedélyével nagyszabású gyűjtőakciók kezdtek a zsidó lakosság körében az önvédelem költségeinek biztosítására. Ezzel az akcióval a kormány hivatalosan is elismerte az eddig titokban működő Haganat. Most indulnak újabb csoportok a mezőgazdasági kolóniákra, a narancstermő falvakra és a vegyes lakosságú városokba.

A zsidóság hivatalos szerve, a Jewish Agency egyre több jogot igyekszik biztosítani a zsidó önvédelmi csoportok számára. Minthogy az angolok megfelelő biztosítékokat kapnak arra nézve, hogy ez a zsidó önvédelmi szerv mindig csak a közbiztonságot szolgálja, olykor hatékonyabban, mint az angolok, a kormány szívesen látja a zsidó önvédelem szervezését, mert angol szempontok is mellette szólnak.

A Jewish Agency pedig, mely az ország felosztására és a zsidó állam proklamálására készül, mindent elkövet a zsidó véderő fokozására, mely a holnapi zsidó ország hadserege lesz.

Imndez pedig a havlaga sikere.

Barzilay István

értelmezik ezt a nyilatkozatot, hogy októberig, amikor összeül a fasiszta nagytanács, az olasz zsidók ellen nem szándékoznak intézkedéseket tenni a kormány. A nagy tanácsnak azonban szabadkezet ad ebben az irányban is.

Római körökben az a hír kering, hogy öt zsidóellenes intézkedésre készül a kormány: 1. A zsidók kizárása a fasiszta pártból és intézményeiből, 2. a zsidók kirekesztése az egyetemokről úgy a tanárokat, mint a tanulókat illetően, 3. Zsidók és olaszok összeházasodásának betiltása. 4. Nemzsidó betegek zsidó orvosok által való kezelésének betiltása. 5. Az állami és városi szolgálatban lévő tisztviselők elbocsátása.

Az olasz zsidóság elég borúlátóan itéli meg jövőjét. A zsidó kereskedelmi vállalatok tartózkodnak újabb investícióktól. A zsidó intellektuális egy része kivándorlásra készül, mert attól tartanak, hogy ők lesznek az új kurzus első áldozatai.

A római állami szimfónikus zenekar egyetlen zsidó tagját, Ponte Corvet várattalanul elbocsátották állásából. Prof. Roberto Almagiat, a jeles olasz földrajztudóst, aki zsidó és akit Olaszország képviselőjével bíztak meg a hágai földrajzkongresszuson, az utolsó pillanatban hivatalos helyről eltáncolták a hágai uttól.

Ugyanezért megállapítható, hogy a hivatalos körökön kívül nincs visszhangja az olasz közvéleményben a kormány faji politikájának.

A transzilvániai zsidók és utazó urak találkozóhelye Clujon az ujonnan nyílt „CARMEL” orth. kóser étterem és büffé
Calea Regele Ferdinand 33. Regál kávéházzal szemben. Szíves pártfogást kér a Satu-Mare-ről elszármazott KESZTENBAUM-család. Penasz rendszer.
Az orthodox rabbitanács felügyelete alatt.

SPORT

Feloszlik a CAO?

Oradea, augusztus 5. Oradea sportkörében nagy az elkeseredés, hogy a gazdag sportmulttal rendelkező városnak egy csapata sem szerepel az A) osztályban. Sokan a CAC és a Crisana egyesülését sürgetik, ha ez biztosítaná a két egyesület együttes szereplését a nemzeti bajnokság A) osztályában, mások mindkét egyesület számára azt ajánlják, hogy pereljék be a szövetséget, amint azt az Universitatea tervezi, arra hivatkozva, hogy amikor felállították a 2x10-es csoportot, kimondták, hogy az új beosztást kétévi próbaidőre állították fel. A Crisana elnöke már kijelentette, hogy egyesülete csatlakozik az U-hoz és perli a szövetséget. A CAO még nem határozott, egyelőre a három kérdés foglalkoztatja az egyesület vezetőségét:

1. Mi történjék a játékosokkal?
2. Maradjanak-e a B) ligában és vegyenek részt a küzdelmekben, vagy építsék le teljesen a csapatot amatőr alapra és vonuljanak vissza az alkerületbe? Igen nagy azonban azon hívek száma, akik a labdarúgószakszabály azonnali felosztását tartják helyesnek.

3. Kérjék-e, hogy osszák be az egyesületet a Crisana-val és a Staruintával egy csoportba?

A CAO hívei a régi vezetők visszatérését kívánják, akik az utóbbi időben eltávolították az egyesület vezetésétől.

Csak röviden...

Prágai jelentés szerint a Slavia elfogadta a Ferencváros ajánlatát és ennek értelmében a Közép-Európa Kupa döntő szeptember 8-án Prágában, a revansmérkőzést október 9-én Budapesten játszanak le.

Románia uszójajbajnokait ez évben augusztus 13-14-15-én bonyolítják le Sibiuiban. Idén is a sibiuai uszókörület rendezte meg az országos bajnoki versenyt, valamennyi nevesebb uszó részvételével.

Az 1940. évi téli olimpia körül dúló vitaközlésnek most érkezett el az egyik és talán legjelentősebb fordulópontja. Mint ismeretes, Norvégia és Finnország pályázik a téli olimpia megrendezésére. Jelenleg a norvégok vannak előtérben, de most a sioktatók amatorsége miatt folytatott harc ügyében valószínűleg kenyértörésre kerül a sor, legalább is erre lehet következtetni a norvég téli sportszövetség elnökének, Ostergaard órnagynak nyilatkozatából. Ostergaard kijelentette, hogy az idei kairói olimpiai kongresszus olyan mély árkat vont a sielők és az olimpiai esemény között, amelyet most semmilyen alkalmossággal nem lehet áthidalni. Akkor törölték is a siversenyeket, amelyek nélkül téli olimpia vajmi keveset ér. Norvégiában egy olimpiai verseny sielés nélkül olyan volna, mint egy autó kerék nélküli.

Mivel Norvégia már előbb megkapta az 1940. évi FIS-versenyek rendezésének jogát, most választania kell. Vagy olimpiai verseny sielés nélkül, vagy sivilágbajnokság — olimpia nélkül. Mivel a FIS-verseny 1940. évi kitűzése amugyis olimpia-ellenes jellegű volt, Norvégia erősen támogatja, hogy a megváltozott helyzetben is ragaszkodjék-e a FIS-versenyekhez. A vita folyik és a közeljövőben dől csak el — Ostergaard szerint — a FIS-verseny javára...

Az utóbbi idők legnagyobb sportbravurja nő nevéhez fűződik. Közöltük, hogy Kammergaard dán uszójajnoknő arra vállalkozott, hogy Gjadern és Warnemünde között átussza a Keleti tengert. A bajnoknő az elmúlt hét szerdán este 7 óra körül szállt vízbe a dán parton és már csüförtökön érkezett jelentés szerint a Keleti tenger közepén uszott olyan frissen és egyenletesen, hogy a szakembereknek már akkor az volt a véleményük, hogy vállal-

kozása sikerülni fog. Pénteken reggel Kammergaard kisasszony már négy kilométerre közelítette meg Warnemündét és egyenletes, nyugodt karcsapásokkal uszott tovább. A bajnoknő pénteken délelőtt 11 óra 15 perckor Warnemünde közelében partot ért. Óriási tömeg lelkesedéssel fogadta a fiatal dán uszónőt, aki a fáradságnak minden jele nélkül szállt ki a vízből és mosolyogva fogadta az üdvözléseket. Kammergaard kisasszony 40 óra 15 perc alatt uszta át a dán és német part közötti távolságot, teljesítményével a legnagyobb szenzációt kelte az uszó sport körében. Jenny Kammergaardnak nem ez az első sportbravurja. Annak idején a

Kattegat átussásával tette ismertté a névét. Akkor 90 kilométert uszott 29 és fél óra alatt. Azt tervezte, hogy a közel jövőben Dániából Angliába uszít. A dán Flushing kikötőből akar Harwichba jutni.

A Párizsban szeptember 3-4-5-én lebonyolításra kerülő európai bajnoki atlétikai viadalra 26 nemzet nevezett és pedig Albánia, Anglia, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Írország, Jugoszlávia, Lengyelország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Svájc, Svédország, Törökország.

A kormány hasznos intézkedései az erdők regenerálása érdekében

Télen elegendő tűzifa lesz a városokban

Bucuresti, augusztus 5. A nyár folyamán a kormány tagjai inspekciós körutakat tartottak az országban, hogy a helyszínen ismerkedjenek meg a lakosság szükségleteivel. Így Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter a prahova, dombavița és muscelmegeyi kerületi erdőmvelőket látogatta meg. Az ország gazdaságai között sorrendben a harmadik helyet foglalja el — a gabona és a petróleum után az erdők kihasználása. A kivitelben a fa fontos fejezetet képvisel. A rossz adminisztráció és a gyászos politikai befolyások folytán azonban az erdőkitermelés teljesen a fejlettségére volt állítva. Mint ismeretes, az erdők elhatározó befolyással vannak a román földet annyira szükséges eszközre. Az erdősített helyek fentartják az áradásokat és elhárítják a földcsuszamlás és a földelőmlést. Az ésszerűen kiaknázott erdők az ország kiadhatatlan gazdaság forrása lehet.

Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter és Drăcea miniszteriumi államtitkár, a kérdés szakértője, teljes biztosítékot nyújtanak

azon intézkedésekre nézve, amelyek az erdők megmentése érdekében foganatosítandók. Az első és fontos intézkedés már megtörtént. Még ebben az évben az összes országrészekben megkezdődik a kivágott erdők újjáültetése. Másrészt az erdőhatóságok szigorú intézkedéseket kaptak az erdőkötő törvények és szabályzatok figyelmes alkalmazására. Ezzel párhuzamosan a földművelésügyi miniszter intézkedett aziránt, hogy a városok megfelelő mennyiségű tűzifával legyenek ellátva, megfelelő áron. Az elmúlt évben hallatlan uszóra folyt a tűzifaellátás körül. Ionescu Sisesti miniszter intézkedései úgy az árak, mint a rendelkezésre bocsátandó mennyiség tekintetében ki fogják elégíteni a lakosságot. Helyszíni inspekciókkal a kérdések alapsmeretében intéződnék el a kérdések, amelyek a városok lakosságát érdeklik és amelyek hivatva vannak megőrizni a nemzeti gazdaságot. Itt is, mint minden állami kérdésben, őfelsége a király sugalmazásai teljesen egy vonalon haladnak a nemzet törekvéseivel.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Mátó premier: Az Alarcos detektív. Szenzációs vadnyugati történet. Főszerepben: Dick Foran az aranyhajú Cowboy és fehér csodáolva.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Két szenzációs premierfilm egy helyért. I. Spanyolország lángokban. Egy izgalmas teli film a spanyolpolgárháború kitörésének idejében. II. Charlie Chan Monte-Carlóban. A világhírű mesterdetektív utolsó kalandja, amely a Riviera festői szépségű helyein játszódik le. Előadások kezdete: Spanyolország: 3.20, 6.20, 9.30. Charlie Chan 5, 8, 11. — Figyelem! A film előtt Mária királyné temetéséről készült film.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor!
1. Alaska, izgalmas kalandfilm az aranyásók életéből, főszerepben: Jean Parker—Leo Carrillo. 2. Aki a halált megfőjölja (A nagy Gambini), izgalmas bűnügyi dráma, főszerepben: Akim Tamiroff—Genevieve Tobin.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:

Szombat, vasárnap, hétfő:
Az édes anyaföld. A szezon legnagyobb filmje. Paul Muni és Luise Rainer. Keddtől: Ali Baba és a 40 rabló. Premier Popeye műsor és 10 színes premier Micky Maus. Ezenkívül bemutatásra kerül a Láthatatlan Ember gép, amelyet százezrek érdeklődése mellett mutattak be ugy Párizsban, mint a Luna Bucurestilor kiállításán.

A MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Két világszenzáció:
Ginghis-Khan sereleke. Premier. Az évad leghatalmasabb kínai milliói drámája. Fősz.: Peter Lorre. II. Halálbrigád. Fejlmul minden eddigi háborús filmet. Fősz.: Roland Colman, Claudette Colbert és Victor Mc. Langen. III. Híradó. Helyárak: 10 és 12 plus 5 lei.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

HINDU SREMLEK, monumentális film második része, mely nagyszerűségében meg az első is felülmúlja, főszerepben: La Jana—Hans Stüwe—Gustav Diesel—Theo Lingen.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Az 1938. év szenzációja:
A halál karjaiban. Főszerepben: Spencer Tracy. II. Adam a szivemet. Főszerepben: Alpar Gitta. III. Uj híradó. Jön: Orgonavirágzás. Főszerepben: Jeanette MacDonald és Nelson Eddy.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Riadó Pekingben. Izgalmas dráma, melynek szenzációs cselekménye Pekingben játszódik le. Eredeti felvételek, aktuális téma, főszerepben Gustav Fröhlich, Péter Voss.

Veszedelemes lakásfosztogató leányt fogott el a bucaresti rendőrség. Bucurestiből jelentik: A bucaresti rendőrség elfogta Tanti Dumitrescu volt egyetemi hallgatót, ki számszám lopást követett el bucaresti úri lakásokban. Lopásai közben rendszerint „keresett valakit”, majd hirtelen „rosszul lett”, vizet kért, majd a zavarban elejtett egy rézgyűrűt és nagy hálálkodások között eltávozott. Néhány nap múlva aztán alkulccsal behatolt a kérdéses lakásba s a „rosszullet” idején kiszemelt tárgyakat ellopta, ha pedig rajtakapták, azzal védekezett, hogy a gyűrűt jött, melyet elejtett a lakásban. A veszedelemes tolvajnt átadták az ügyészségnek.

Huszonegy millió a dobrogeai törökök földjének megváltására. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium 21 millió rendkívüli költségvetési hitelt nyitott a földművelésügyi minisztérium terhére amelyből a dobrogeai lakosság kivándorlására vonatkozó egyezmény értelmében a török kizsákdáktól megváltott földet részleteit fogják fizetni.

A vasut olcsóbb díjazását állapított meg a tűzifára. Bucurestiből jelentik: A kormány azon intézkedéseinek keretében, amelyek a megélhetés olcsóbbá tételére irányulnak, a CFR olcsóbb díjazását állapított meg a tűzifaszállítások számára.

Elkészítik a volt légionáriusok vagyoni leltárát. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi főügyész az igazságügyminisztérium átiratára megküldte az ilfovi törvényszéknek a volt „Mindent a hazáért” párt iratait, hogy azok alapján vagyoni leltárt készítsenek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnek egy szö 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legtöbb apróhirdetés 20 lej. Aláíráskor 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyet mellékelve van.

Üzentem a július 30-iki Uj Keletben. Rérem jöjjön augusztus 7-én, vagy 14-én 12 órakor a Telefonközpontoz. Nagyon várom. Bácsai.

FÜGGÖNYSZÖVET valódi vert csipkéből, gazdag mintaválasztásban, kívánt méretekben kapható „DER-BESC” függönykellékszaktüzletben, Gólya-áruház feletti emeleten.

Mézőkészköze, számtant, fizika-kémiát, román pótvizsgára felelősséggel előkészít. Molnár, Eminescu 11.

Keresek belvárosban november 1-re három szobás komfortos lakást. Jelge: 1-én fizetek.

Komoly, román kiszolgáló kisasszonyt keresünk azonnali belépésre. Restaurantal Vegetarian, Cluj, Str. Duca 8.

JÁHRZETITABLA alumíniumból tetszőtős, kizalag egyezményes 150 lej, kétszemélyes 250 lej. Megrendelésnél zsidó dátum közlendő. Boros papirkereskedés, Cluj.

Órássegéd, ki szakmájában gyakorított, alkalmas alkalmazásra keresetlik. Szombaton zárva. Drümmer Albert Hatég.

Egyedülálló szerény zsidó nő elhelyezkedést keres, könnyű munkára urinőnél, vagy gyermektelen családnál, ahol fizetés helyett meleg otthonra talál. Cim a kiadóban.

Terjedelmes vevőkörrel és prima referenciákkal rendelkező volt nagykereskedő elfogad bármilyen árut kisebb-nagyobb tételben elszámolásra. Eredeti szakmája textil. „Kommissionhaus” jellegre.

Különbejárati, nagy butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Elisabeta 4.

Pénztárnoki, utazói, raktárnoki, fiók-üzlet vezetését, vagy bármilyen elhelyezkedést keresek. Prima referenciával, megfelelő garanciával, kereskedelmi jártassággal, szerény igényekkel. Megkeresést „Komoly ember” jellegre kérek a kiadóba.

Keresek románul, németül beszélő fiatal zsidó leányt két kislánnyal mellé. Markovits, Satu-Mare, Reg. Ferdinand 5.

Keresek egy 14-16 év körüli vidéki izrlányt üzletbe kiegészítőnek, teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Kötőtűri szakmából ügyes segéd keresetlik 15-ikére. A három nyelv tudása megkívántatik. Blatt Brasov, Reg. Carol 30.

Bixenspanner „Vitis” borpincéjét áthelyeztetem a P. Mihai Viteazul 30. szám alá.

Házivarrónó gyermekruha varrást vállal. Stern, Str. Horea 12.

Amerikai Egyesült Államokba kiségiték oly egyént, aki mindkettőnk költségeit fedez. Bevándorlási két személyre szól. Lel. nőtlen fiatalemberek irjanak. Uj Kelet fiókkiadóhivatala Satu-Mare, T. Dragos 14 címre.

Perfekt, több évi operatív gyakorlattal, „Carte de maestru”-val rendelkező fogtechnikus fogszaki rendelő önálló vezetését vállalná fixre, betársulna, vagy átvenne. Megkereséseket „Egzisztencia” jellegre.

Fiatal zsidó urileány angol levelezést folytatna Amerikába kivándorolni szándékozó fiatalemberrel. Jelge „1940”.

Két szoba, konyha lakás azonnalra kiadó. Béré 1500 lej. Értekezni Astra büffe. P. Unirii 3.

Sulyos gépkocsiszerecséltenség a Roman—Iasi uton. Bucurestiből jelentik: Sulyos gépkocsiszerecséltenség történt a Roman—Iasi uton. Athanase Gheorghiu, a „Sococ” könyvkereskedés igazgatójának gépkocsija árokba fordult, minek következtében Gheorghiu és a gépkocsi többi utasai: Buchel munkásbiztosító tisztviselő és Ioan Gheorghiu takarékpénztári titkár sulyosan megsebesültek. Az eljárás megindult.

HIRT

Időjárás: 1-3 m. légnyomás, majd csökkenő felhőzet keleten és ország többi részében, jégáramlás, erősebb szél, lassu lehűlés, fokozottabban ráadásban és Dobrogeában viharok főleg keleten.

Calinescu és Marinu fogatása egy tudósanattól jelentik: Armand Calter, Marinescu dr. tábori Ralea munkügyi miniszter tekintették a curtea de argezi szanatórium számát Curtea de Argezi a m és Pitestibe utaztak.

Ujra letartóztatták Bucurestiből jelentik: Dr. akt többiben itáltak el att, tegnap ismét letartóztatták, hogy felbérletot egy orvostársra elveré

A világ egy márkáját hasonlítani a

Vermouth készítménnyel.

Letartóztatták az igazgatóját. Sibiuiból jelentik: ügyesség ujjab visszaélés. Oca-Sibiuui fürdőn és Constantinescu volt admintatásai. Egyidejűleg körköték ki dr. Lambu fürdő

Huszmillió lei antilrekre. Bucurestiből jelentik: ügyi minisztérium felhívta hogy 19.991.490 lej összevásároljon szifilisz gy. Farbenindustrie, Ufarom. mielőtt és a Standard.

Az öngyilkos felesége szonya összerakodtak a Bucurestiből jelentik: szálló egyik szobájában t magát egy Ilie Chiosi nevezésű fiatal emberrel. A kórházban megjelent utánban két szép és elegast állította, hogy Chioi menyasszonyának adta ki szony szóvaltásba került, összerakodott Chiosi ág állapotban nézte végig a szonyt a kórházi szemészt.

Kémnek nézték a tételemert. Bärnerre m füss — utolér egy ammondja egy tréfas vers huedini zsidó fiatalemberhéten lakó nagybátyja. hétre magához. Smuk percek alatt összerakolt ott alatt természetesen sina is. De nem sokáig.

Oradea felé rohanó vonas percre a stanai állomás szemben közeledő ellenrota a vonatról, előrántközben lévő alagut m nára szegyezven lencsés gépet. Az események ez következtek. A katonae lefogta. Előkerült a főr jelentette, hogy ez a fényképezte az alagutat. Smuk jóformán magához zatra tiltették és beszéttörvényszékre, ahol nyoma vizsgálatot. Maga Nügysz vette kezébe az i kiutazott a helyszínre, dgyőződött arról, hogy kám, hanem mindössze fényképezés. A kihágás fennállott, ami miatt 20-ika óta eszi a katonategnap került a katonamely mindössze 500 tette.

OLLA GUM

HIREK

— **Időjárás:** 1-3 milliméterrel emelkedő légnyomás, majd csökkenés északon, változó felhőzet keleten és többnyire derült az ország többi részében, enyhe északkeleti légáramlás, erősebb szél keleten, további lassú lehűlés, fokozottabb mértékben Basarabean és Dobrogeaban, esők helyenként, várak főleg keleten.

— **Calinescu és Marinescu miniszterek** látogatása egy tudósnapot követően, Bucurestiből jelentik: Armand Calinescu belügyminiszter, Marinescu dr. tábornok egészségügyi és Ralea munkügyi miniszterek tegnap megtekintették a curtea de argesi tífoidbeteggondozó szanatórium számára kijelölt helyet. Curtea de Argeseából a miniszterek Bradatra és Pitestibe utaztak.

— **Újra letartóztatták Pipergal orvosa.** Bucurestiből jelentik: Dr. Pipergal orvost, akit több ízben ítélték el magzatelhajtás miatt, tegnap ismét letartóztatták. Ezúttal az a vád ellene, hogy felbérlet néhány suhanót egy orvostársára elverésére.

A világ egy márkáját sem lehet összehasonlítani a

Vermouth Branca

készítménnyel.

— **Letartóztatták az ocna-sibiuji fürdő igazgatóját.** Sibiuiból jelentik: A sibiuji egészségügyet visszafelé fordított lepezte le Ocna-Sibiuji fürdőn és elrendelte Traian Constantinescu volt adminisztrátor letartóztatását. Egyidejűleg kúriszeriakhelyet jelölték ki dr. Lambrou főorvosvezető számára.

— **Huszmillió lei antiluetikus gyógyszerre.** Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztérium felhatalmazást kapott, hogy 19.991.490 lej összegben gyógyszereket vásároljon szifilisz gyógyítására az I. G. Farbenindustrie, Ufarom vegyi és gyógyszeriparoktól és a Standard drogeriától.

— **Az öngyilkos felesége és — menyasszonya** összeverekedtek a kórházi ágy mellett. Bucurestiből jelentik: A bucaresti Modern szálló egyik szobájában tegnap megmérgezte magát egy Ilie Chiosi nevű fiatal ember, akit beállítottak a Brăcovenescu kórházba. Az esetnek ma váratlan fordulata következett be. A kórházban megjelent rövid egymásutánban két szép és elegáns hölgy. Egyik azt állította, hogy Chiosi felesége, másik menyasszonyának adta ki magát. A két asszony szótávitába került, majd formálisan összeverekedett Chiosi ágyánál, aki súlyos állapotban nézte végig a jelenetet. A két asszonyt a kórházi személyzet választotta szét.

— **Kémnek nézték a fényképező zsidó fiatalembert.** Barmerre menekülj, bármerre fuss — utólr egy amatőr fotografus, — mondja egy tréfás vers és Smuk Márton budapesti zsidó fiatalembert nemrégiben Sigbeten lakó nagybátyja meghívta néhány hétre magához. Smuk a levél vétele után percek alatt összekapolt és homlajai között ott lapult természetesen a fényképező ma-ma is. De nem sokáig. Amikor ugyanis az Oradea felé rohanó vonat megállott néhány percre a stana állomáson, hogy bevárja a szemben közeledő elvonatot Smuk leugrott a vonatról, előrántotta a gépét és a közelben lévő alagút mellett őrjárási katonákra szegezve lencséjét, elkattintotta a gépet. Az események ezután villámgyorsan következtek. A katonák odaléptek Smukhoz és lefogta. Előkerült a felettése, akinek az ő jelentette, hogy ez a gyanús idegen lefényképezte az alagutat, ami szigorúan tilos. Smuk jóformán magához sem tért, már vonatra állították és beállították a katonai törvényszékre, ahol nyomban megindították a vizsgálatot. Maga Negulescu alezredes ügyész vette kezébe az ügy kivizsgálását és lefoglalt a helyszínrre, de nem sokára meggyőződött arról, hogy Smuk nem idegen, hanem, hanem mindössze csak szenvedélyes fényképező. A kihágás mindezek ellenére nem állott, ami miatt Smuk, aki június 28-ika óta ez a katonai fogház kenyerét, tegnap került a katonai törvényszék elé, amely mindössze 500 lej pénzbüntetésre ítélté.

— **Három holttestet ástak ki és két halottat elégettek a babonának hitét adó falusiak.** Déváról jelentik: A babona ismét megdöbbentő cselekedetre készítette az egy-egy falusiakat. A múlt hetekben Gradiste községben a marhák között lépfene keletkezett és több mint harminc szarvasmarha elhullott. A lakosság suttogni kezdte, hogy bizonyára a „Strigoi“ néven ismert rossz szellem az, amely az állatokat megmérgezte. A Strigoi ellen a babona szerint úgy kell védekezni, hogy tetemet és azt — Pkb-LVI ox dekezni, hogy kiássák a rossz szellemnek képzelte halottak tetemét és azt elégetik. A falusiak ezért éjnek idején kilopóztak a temetőbe és kiásták két „gyanus“ férfi és egy nő holttestét, majd az egyik férfi és a nő tetemét, akikről a falu „bölcse“ megállapította, hogy „Strigoiok“ voltak, elégették. A csendőrség természetesen eljárást indított a halottgyalázás ügyében, a nép azonban a várható büntetés ellenére is megnyugodott és úgy hiszi, hogy helyesen járt el, mert a borzalmas bűncselekmény óta nem veszik tekintetbe, hogy közben kintjárt a megyei állatorvos a községben és az egészséges állatokat védőoltással látta el, így a veszély elmúlását az orvosi beavatkozás, nem pedig a „rossz szellem“ népitélet útján való kitűzése okozta.

— **Madame Dubary — filmen.** Madame Dubary, a világhírű kuzinán színekben és kalandokban gazdag életét filmre vették. A történelmi feljegyzések alapján elkészített filmet, amelyhez magyar feliratot is fotográfáltak, ma szombaton és holnap vasárnap vetíti a cluji Edison Mozgó. A film főszerepét Alpar Gitta, a világszerte ismert kithő énekesnő éneki és játssza.

— **Herzl-Bialik emlékünnepély Tg.-Muresen.** A tg.-muresi helyi csoport Danzig Hillel részvételével folyó hó 8-án, hétfőn este 9 órai kezdettel a Zsidó Kulturházban tartja meg ezévi Herzl Bialik emlékünnepélyét, amelyre ezúton is meghívja Tg.-Mures zsidó társadalmát. Előadók: Danzig Hillel és Se-jovitz Béla, a ZsNSZ helyi csoport kulturális bizottságának elnöke. Az emlékünnepély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Belépés díjtalan.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ orth. zsidó

leánynevelő intézete — intézeti internátusa

felvesz növendékeket 1938-39. tanévre. Evtizedes tapasztalat! Ideális központi felkészítés. Minden iskolához közel. Tökéletes tanárnői felügyelet. Zene. Idegen nyelvek. Prospektus. Referenciákkal az oradeai orth. zsidó leánygimnázium igazgató-sága szolgál. Az intézet székhelye ORADEA, Str. Ep. Clorogariu 8. Telefon 12-11.

— **Felfüggesztették harminc napra Botez bucaresti rendőrkezesztort.** Bucurestiből jelentik: Calinescu belügyminiszter — a „Tempo“ jelentése szerint, — harminc napra felfüggesztette Gh. Botez rendőrkezesztort, ki a közlekedési osztályt vezeti a bucaresti rendőrprefektúrán. A felfüggesztés — írja a „Tempo“ — egy magas állású állami tisztviselővel szemben tanúsított meg nem engedett magatartása miatt történt.

— **Dopolavoro központot és fiókot állít fel a munkügyi minisztérium.** Bucurestiből jelentik: Ralea Mihai professor, munkügyi miniszter a minisztertanács elé terjesztette a dopolavoro-tervezetet, amelynek megvalósítására huszonhárommillió lej ittattak a minisztérium költségvetésébe. Az elosztás szerint négy millió lej a munkások sport- és turisztikai szükségleteire, hatmillió lej színházi célokra, négy millió lej munkásoknyvtárak létesítésére, hárommillió lej munkásszerekre és énekkarok létesítésére fordítanak, míg kétmillió lej mint előre nem látott kiadás szerepel. A dopolavoro központja Bucurestiben lesz, míg Timisoaran, Resitan, Aninan, Aradon, Oradeán, Petrosaniban, Lupeniban, Campinában, Moreniban. Ploesti, Galați, Braila, Constanta, Bacău, Iasi, Cernăuți és Chisnau városokban fiókokat állítanak fel a dopolavoro minél tökéletesebb megszervezése céljából. A minisztertanács hozzájárult Ralea munkügyi miniszter tervezetéhez. — A munkások szabadidejében való foglalkoztatására egyébként a munkügyi minisztérium 23 millió lej összeget utalt ki, amit így osztanak szét: sport, testnevelési és kirándulási célokra, valamint sporttelepek és traktormű építésére 4 millió lej; színházi műkedvelői tevékenységre, központi színházak a fővárosban való felállítására, vidéki tagozatok létesítésére 6 millió; kultur, nevelő célzatu és tudományos filmek készítésére, rádiózási célokra 4 millió; zenekarok és énekkarok beszerzésére 3 millió; más különböző célokra 2 millió fordítanak.

Érdekes újítást

vezeteti be a Heinrich szappangyár a SENLASLO toalet- és fertőtlenítő szappan fogyasztói részére. Ugyanis, aki a Senlaslo-szappant csomagolt papírból 12 darabot összegyűjt, az bármelyik szappant árusító üzletben teljesen ingyen kap azokról egy darab azonos nagyságú Senlaslo-szappant. Ezen újítás által a közönség szélesebb rétegeiben és nagyobb mértékben fogják megismerni a ma már nélkülözhetetlen „Senlaslo-szappant“, amely amellett hogy egyáltalán kellemes illatú piperecedli, több kiváló orvostanár egybehangzó szakvéleménye szerint tökéletesen fertőtleníti és annak használata megvédi a fertőző betegségek ellen.

— **Öngyilkos lett Sovatan a román amerikai petróleumtársaság vegyész-mérnöke.** Sovataról jelentik: Különös körülmények között elkövetett öngyilkosságot tartja igazolomban a sovatai fürdőtelep közönségét. Az elmúlt reggel a fürdő vendégeinek egyik csoportja, amint reggeli sétáját tette a Medve tó partján, nem messze a tótól egy fán akasztott ember holttestét fedezték fel. Az esetről azonnal jelentést tettek a fürdőtelep előjáróságának és a hatóságoknak, amelyek a helyszínrre érkezve vizsgálatot folytattak le. Ennek során megállapították, hogy az öngyilkos Gheorghiu Virgil, a ploesti Societatea Anonima Romana Americana petróleumtársaság vegyész-mérnöke. Az öngyilkosság körülményei ismeretlenek, az öngyilkos vegyész-mérnök bucsulevelet nem hagyott hátra. Gheorghiu Virgil néhány nappal előbb érkezett Sovatara, ahol szobát bérelt magának, azzal, hogy hosszabb időt fog tölteni a fürdőhelyen szabadságának ideje alatt. Az ügyben vizsgálat indult meg az öngyilkosság okának felderítésére. Az esetről a hatóságok értesítették a petróleumtársaság igazgató-ságát is.

Terjeszkedik a Szahara

Colomb-Bechar sivatagi városban tanulják hosszú hónapok óta egy vegyes francia-angol bizottság, amelynek jelentése szerint a Szahara állandóan terjed és ha ezidőszent megakadályozhatóan növekedése meg nem állítható, ötven év múlva betemeti a Niger folyót, az egyetlen vizet, amely eddig útját állotta a sivatagi homoknak.

A Szahara végtelen homoktengere évenként átlagban másfél kilométert foglal el nyugati és déli irányban a termékeny földékből és a legújabbban talált, körülbelül hátezer éves feljegyzések alapján megállapítható, hogy a sivatag hat évezreddel ezelőtt egészen jelentéktelen terület volt, melynek déli határai csak a Hoggar hegy-ségig húzódtak. Északon Algír és Tunisz termékeny földjei hatszáz kilométerrel szélesebbek voltak, mint ma. Egyiptom felé az oázisok egész sora állt, mondhatnók rendes, homokmentes országutat képeztek ott, ahol ma nyoma sincs vegetációnak.

A bizottság most segítséget kér a nigériaiak számára, mert ha csak husz esztendőig hagyják szabadon garázdálkodni a Szaharát, ez időn belül teljesen eltűnnek azok a palmaerdők, melyek a Niger folyót kelet felől védelmezik a homoktenger ellen. Magas betongátakkal kellene elzárni a homokot a folyótól — állítják a sivatagi kémlelők — és ezt a betongátat mozgathatóvá kellene tenni, évtizedenként egyszer beljebb kellene tolni a Szaharába s akkor állandóan növelni lehetne a termékeny területeket nyugat felől, úgyhogy néhány évszázad múlva a Szahara megint azzá válna, ami egykor volt: jelentéktelen kis porfészekké.

— **Orvosi hír.** Dr. Bródy Bella fogorvos visszaérkezett és rendelését megkezdte.

— **Nikotin mint gyógyszer.** Párizsból jelentik: A napokban orvosi küldöttség érkezett vissza Portsmouthból, ahol orvosi kongresszust tartottak. Ezen a kongresszuson a francia orvosok egy csoportja a nikotin gyógyító hatásáról tartott előadásokat. Madison professor szerint a nikotin-savról egészen feltűnő gyógyhatást tudnak kimutatni. Különösen a leprát gyógyították ezzel a savval és azt hiszik, hogy a megfigyelések során más betegségeknel is hasonló hatást lehet majd elérni. A nikotinról egyébként a francia orvosok megállapították azt is, hogy borbajok esetében gyógyulást tud előidézni.

PURGEN DR. BAYER
(PURGO) 25 arbot tartalmazó eredeti dobozban, vagy 4 darabot tartalmazó próbadozban az

ideális hashajtó

— **Orvosi hír Timisoaráról.** Dr. Faragó Klára gyermekorvos rendelőjét Timisoaran III. Spl. Tudor Vladimirescu 12 (volt Pittoni ház) megnyitotta.

— **Csupán közpénzek elikkasztása** esetében ítélik az törvényszék szüneti tanácsa. A cluji törvényszék szüneti tanácsa előtt tegnap került tárgyalásra Vartic Ioannak, a „Solidaritatea“ Szövetkezet volt pénztárnokának állítólagos sikkasztási ügye. A vád szerint a volt pénztáros, a szövetkezet számvevősege útján, 13.000 lej értékben kölcsönkötvényeket tulajdonított el. A szüneti tanács arra való hivatkozással, hogy a szövetkezet nem közintézmény, e szerint pénzkezelését sem lehet közpénzkezelésnek nyilvánítani, a tárgyalást szeptember 22-re napolta el. A szüneti tanács ugyanis csak halasztást nem tűrő ügyekben, így sikkasztás esetében, csupán közpénzek elikkasztása esetén ítélik.

VERSENYT NYERT MINŐSÉG

OLLA

PARIS 1937

UJ KELET Legújabb hírek

Tokió elfogadja a szovjet-kormány választát a japán jegyzékre

Litvinov választát a japán kormány jegyzékére nem tekintik merev elutasításnak Tokióban
A diplomáciai akciók mellett tovább folynak a határharcok

Tokió, augusztus 5. A japán külügyminisztérium közli, hogy péntek hajnalban Csangkufeng vidékén ismét kiújultak a harcok az orosz és a japán csapatok között. Hajnali félöt órák az orosz tüzéség kezdte meg a tüzelést. A japánok ugyancsak erős tüzzel válaszoltak. A külügyminisztériumi közlemény a jelentéshez hozzáfűzi, hogy a japán kormány moszkvai ügyvivője útján tiltakozott az újabb támadás ellen a szovjetkormánynál.

A Reuter tudósítója, aki Csangkufeng vidékén járt és most Koreában tartózkodik, távirati jelentésében arról számol be, hogy a szovjetcsapatok részéről állandó mozgolódás észlelhető és a tüzéség szüntelenül bombázza a japán hadállásokat. A japánok látszólag csak légi elhárító célokra használják ütegeiket. A japán katonai vezetők újabb orosz offenzívára számítanak és tudni vélik, hogy az oroszok gyalogos csapatokkal akarják visszahódítani Csangkufenget. A japánok biznak abban, hogy vissza tudják venni az orosz ostromot. A határvidék tele van japán és orosz bombák lecsapolásaitól támadt mély gödrökkel.

Mint ismeretes, a tegnapi nap folyamán Moszkvában és Tokióban egyidejűleg megindultak a diplomáciai tárgyalások az orosz és a japán kormány között. Litvinov három órán át tárgyalat Szigemitsu japán követével, aki a határharcok békés megszüntetésére tett javaslatot. Hortnushi helyettes japán külügyminiszter kormányának azon kívánságát fejezte ki a tokiói szovjetkövet előtt, hogy a szovjet csapatok vonuljanak vissza eredeti állásaikba.

Litvinov tegnap délután közölte az orosz kormány választát a moszkvai japán követ által átnyújtott jegyzékre. A szovjet külügyi népbiztosa kijelenti, hogy a japán kormány nem fogadhatja el tárgyalási alapul a japán ajánlatot és a békétárgyalások előfeltételének tekinti, hogy a japán csapatok irtásuk ki a Csangkufengi dombvidéket.

Litvinov választát a japán kérdőpontokra japán körök úgy tekintik, hogy az nyitva hagyja a kaput a tárgyalások számára. Ezért remélik, hogy a megindult diplomáciai tárgyalások folytatódni fognak. Ez a lehetőség kedvező légkört teremtett tokiói körökben, annak ellenére, hogy az orosz és a japán álláspont között még mindig mélyreható ellentétek állanak fenn.

Moszkvai politikai körökben — jelenti a Havas — megállapítják, hogy július 20-ika óta elsősorban történt meg, hogy az orosz sajtó és közvélemény bizonyos elégedetlenségével nyilatkozik meg az orosz-

Szabadlábba helyezték a timisoarai betegsegélyző igazgatóját és egészségügyi felügyelőjét

Timisoara, augusztus 5. (Az Uj Kelet tud.) Megírta annakidején az Uj Kelet, hogy különböző visszaélések miatt letartóztatott Soceanu Nicolaet és Caraleanu Floriant, a betegsegélyző pénztár igazgatóját, illetve egészségügyi felügyelőjét. Mivel a vizsgálat befejeződött és minthogy nem kellett tartani a vádlottak szökésétől, a vizsgálóbíró elrendelte szabadlábrahelyezésüket. Az ügyész azonban fellebbezett a szabadlábrahelyezés ellen és így került az ügy tegnap délelőtt a törvényszéki vádatanács elé, amely helyben hagyta a két vádlott szabadlábrahelyezését.

japán diplomáciai tárgyalásokról. A szovjetkormány mérsékelt magatartása tagadhatatlanul megkönnyítette a moszkvai japán nagykövét küldetését és remélhető, hogy a határcsücs ideiglenes rendezésében vezetnek a diplomáciai tárgyalások.

Litvinov hír szerint, olyan értelmi javaslatot tett Szigemitsu japán nagykövetnek, hogy a japán csapatoknak Csangkufeng környékéről való visszavonása után vegyes bizottságot küldjenek ki a határviszály kiküszöbölésére.

Moszkvában remélik, hogy a vegyesbizottság segítségével sikerülni fog likvi-

dálni a határvillongásokat és elejét venni a további támadásoknak.

Peking, augusztus 5. Meg nem erősített hírek szerint Szibéria felől nagy orosz csapatzállásokat eszközölnek a mandzsu határ felé. A Mukden felől érkező utasok azt állítják, hogy hat nagy csapatzállító vonat indult el Kelet felé.

TOKIO, augusztus 5. A moszkvai japán követtől érkezett legújabb jelentések alapján a tokiói külügyminisztériumhoz közel álló körök magyornalokban elfogadható tekintik a szovjet kormány választát a japán kormány jegyzékére.

Anglia hadgyakorlatai miatt néhány napra el akarja zárni az Északi tengert

Hollandia nem járul hozzá a tenger szabadságának korlátozásához

LONDON, augusztus 5. Az angol hadgyakorlatokra való tekintettel Anglia néhány napra meg akarja tiltani más államok hajóinak és repülőgépeinek az Északi tengeren, illetve fölött való közlekedését. A hollandi hajózási és légiforgalmi társaság Anglia felszólítására azzal a felkiáltással, hogy a tenger „mindenkinek nyitva áll”, visszautasította a felszólítást és kijelentette, hogy egyetlen államnak sem áll jogában elzárni az Északi tengert.

UTOLJÁRA! VASÁRNAP, HÉTFŐ THALIA MOZGÓ!
Az édes anyaföld
Paul Muni, Luise Rainer. THALIA-MOZGÓ — Helyérak: 12, 19 és bélyeg.
KEDDTŐL: Premier! ALI BABA és 40 RABLÓ

Runciman a hét végén Marienbadban találkozni fog a szudeta-vezelőkkel

Benes villásreggelen látta vendégül Runcimant

Prága, augusztus 5. Az angol misszió titkársága tudni véli, hogy Hodzsa miniszterelnök és Krofta külügyminiszter megjelentek az Alcron szállóban, hogy visszazaadják Runciman lord látogatását. Benes ma délelőtt villásreggelen látta vendégül a lordot és feleségét. Délután Jaks német szociáldemokrata képviselő jelent meg kihallgatáson Runcimannal. Állítólag Runciman szombat délután

Morvaországba utazik, ahol egy barátjának birtokán tölti a hétvégét. Bizonyos körök tudni vélik, hogy a lord morvaországi barátja közeli barátságban áll Heinleinnel, akivel Runciman ezen a birtokon fog találkozni. Más hírek szerint Runciman Marienbadban tölti a hétvégét, ahol tanácskozik fog néhány szudetanémet vezető emberrel.

Szökés közben agyonlőtt a börtönőr egy fiatalkoru elítéltet

Mezei munka közben akart elmenekülni és futás közben érte a halálos golyó

Cluj, augusztus 5. (Az Uj Kelet tud.) Péntek délután három órák izgalmas jelenetnek voltak szemtanúi a Somesei határban dolgozó földművesek. Az országút mentén fiatal suhanc menekült, míg néhány börtönőr utána eredt. Először többször a levegőbe lőttek, majd, amikor nem állt meg, az egyik börtönőr revolveréből több golyót a menekülő után röpített. A fiatalember egyetlen jajszó nélkül holtan rogyott össze.

Kiderült, hogy a kiskorúak fogházából több fiatalkoru elítéltet vittek ki munkára Somesei határába. Közülük volt a 18 éves Timofie Ciuc is, akit mint visszeső bűnöst,

legutóbb három évi börtönrre ítélték. Timofie egy ideig rendben végezte munkáját többi elítélt társa mellett. Egy adott pillanatban azonban ledobta a kezében lévő szerszámokat és futásnak eredt. Három börtönőr iramodott utána, akik több ízben a levegőbe lőttek, hogy Timofie megfélemlítsék. Ez azonban nem állt meg, hanem tovább rohant a mezőn. Ekkor lőtt utána az egyik börtönőr. A lövés találatát volt. Azonnali halált okozott. Az ügyet nyomban jelentették a központi rendőrségnek, ahol vizsgálatot indítottak a menekülés körülményeinek tisztázására.

Lefejeztek Németországban egy huszonhárom éves fiatalembert

Berlin, augusztus 5. Ma reggel bárdal lefejezték Wilhelm Kaschelt, a drezdai törvényszék udvarán, akit a katonai törvényszék ítélt halálra. Kaschel azzal vádolták, hogy fontos katonai titkokat szolgáltatott egy idegen hatalomnak. Kaschel mindössze huszonhárom éves volt.

375 millió francia frank kölcsönt kap Bulgária

Szofia, augusztus 5. (Rador). A bolgár távirati iroda közli, hogy a bolgár pénzügyminisztérium szerződést kötött egy francia bankcsoporttal 375 millió francia frank kölcsön folyósítására, amit 12 évi részletben és fél százalékos kamat mellett fognak visszafizetni. Ez a kölcsön kizárólag Bulgária franciaországi vásárlásaira lesz fordítva.

Utasszállító géppel körülrepülte a földet egy német pilóta

Berlin, augusztus 5. (Rador). Hans Bertram német pilóta tegnap este 10.05 órakor visszaérkezett Berlinbe világkörüli utjáról, amit nemzetközi légiforgalmi társaságok gépein tett meg. Bertram a Lisszabon-Berlin járat gépevel érkezett vissza a német fővárosba. Bebizonyította, hogy lehetséges körbejárni a világot rendszeres utasszállító gépekkel, előre megállapított utrend szerint. Bertram utja 20 nap, 22 óra és 35 percig tartott. A következő városokban szállt le: Bagdad, Karaki, Kalkutta, Bangkok, Manila, Honolulu, San Francisco, Newyork és Lisszabon.

Készül az új ipari törvény,

amely pártolni fogja a belföldi ipart, de védelemben fogja részesíteni a külföldi tőkét

Bucuresti, augusztus 5. Mitica Constantinescu nemzetgazdasági miniszter elnök letéve ma tartotta első ülését az a bizottság, amelyet az új ipari törvény megszerkesztésével bíztak meg. A bizottság tagjai Badescu-Rosiori semmitizségi elnök, Victor Slavescu, C. Orghidan, dr. Ernest Ene, A. Negel és a minisztérium több magasrangú tisztviselője. A mai ülésen Constantinescu miniszter vizsgálta a készülőfélben lévő törvény két fontos alapvetését. Az első részben a törvény leszögezte a belföldi ipar támogatásának a szükségességét.

Az ipari vállalkozásokat revízió alá fogják venni és meg fogják állapítani, melyek azok a vállalkozások, amelyek a jövőben nem igényelhetnek támogatást és melyek azok, amelyeknek meg kell adni a jelenlegi sőt esetleg a jelenleginél nagyobb támogatást is.

A törvény másik részében szabályozni fogják a belföldi tőkének a külföldi tőkével való együttműködését. A külföldi tőke törvényben lefektetett védelme lehetővé fogja tenni a nemzetgazdasági szempontok figyelembevételével a belföldi iparnak a külföldi tőkével való becsületes együttműködését.

— Hét száz olasz kiránduló Romániában. Bucurestiből jelentik: A Victoria olasz hajó holnap érkezik Constantába fedélzetén 700 olasz kirándulóval akik közül 400 megtekintik a fővárost.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baroz L. Pop 18. Telefonszám: 13-60.

TER. DUNA
TUDOSITÓ

10. Telefon: 13-60. EME
Egyesület 116, egy-
esület 609, egészség-
ügyi: Havas 2.
Egyesület 12, egészség-
ügyi: Havas 2.
Hirdetéseik díjazás-
a „UJ KELET”-a tra-
sánál működésig egy-
esület. Cikkek stárum-
terítés megjelölésével

Hitler elfordul

A breszlai tornánál a Hitler előtt való na záro únaepségnek szer három óra hosszat tartóik beszámolóikban, tornászok saját sports mellett a csehszlovák is vitték a metében. tesen foglalkozik ezzel állapítja, hogy a csehszlovák adák meg a németek Két olyan ellentétes a „Times” és a „Daily megállapítják, hogy H sal adott kifejezést iránti ellenszenvének. — A csehszlovák ne a Times — a szudetan jai vitték a menet éle ban, amikor a zászlós ért, lépett a tribünre E állt. A „Führer” ekkor Henlein felé, akivel be zászlóra rá se nézett é közepette haladt el a z előtt. A „Daily Mail” a kö — Abban a pillanat szlovák zászló fúhalad hátatfordított és Henle dett. Amikor a zászlós ler visszafordította fej üdvözölte a szudetaném földi német csoport zá kait, délafrikai, kan- tisztelte meg a „Führer zászlótól fordította el szült, arányi pillanat

Miért nem le Csehszlovákia

A derék és demokrs ság a rádió elterjedés át tartó műsort sugár sáin a nemzeti kisebbség ségek nyelvén. A ném lengyel kisebbségek sz nei köznevelődési prog tot állított be a cseh k máig sem talált követés laktá államiban sem. Az elmúlt évben a n tokkal kötött megeg kormány rádióállomás k amely kizárólag német sagározni. Egy évbe se Melnik községben, Pr tette az állomást, ame kezdte működését. A t fesen visszautasítottak dést ezzel a cseh kise mét ékezen illusztráció egyébként az egyetlen rádióadó lett, miut mikrofon elviselhetetlen csak katonai indúkat jöngatásokat közvetít, programot, vagy valós resne az ember a ném A melniki állomás a szobotása ellenére is elég német akadt, akik állomás programjában lomás igyekezett köv remteni a német halg zött véleményüket kér ramra, de az általaon sít. kérdésekre vonatk párti erre a következő velében az állomáshoz: „Miért ragaszkodnak hogy ez az állam nemz akarják ezt az államot megszervezni? Miért n gát minden csehszlová don, ugy, ahogy ez Sv A kérdésre dr V. L gal Károly egyetem b kánja választott a köve „Kedves barátom, s menyit szudetanak ele hoz, hogy tanulmányt